SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A. 1861. Vrijdag 7 Junij. N°. 23.

PRIJS per JAAR voor *Samarang*. . . . *f* 12.—
" " " buiten *Samarang*. . . . " 14.—

Na TWEE *ure zullen er geene Advertentiën meer aangenomen worden.*

Dit ADVERTENTIE-BLAD wordt iederen VRIJDAG uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van een tot tien woorden een gulden; verder voor iedere vijf woorden vijftig cents behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL *zijn de volgende beschikkingen genomen:*

CIVIEL DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de adsistent der tweede klasse bij de indigo-kultuur *L. E. van Muijen.*

Benoemd:

Tot advokaat-generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlansch-Indie, het lid in den raad van justitie te Batavia mr. *G. E. Essers.*

Tot consul der Nederlanden te Hakodade (Japan), de heer *Richard Eusden,* waarnemend consul van Engeland aldaar.

Bij de Directie der Kultures.

Tot eersten kommies, de tweede kommies *W. E. L. F. von Ende.*

Tot tweeden kommies, de derde kommies *H. H. Naus.*

Goedgekeurd:

dat door den Landraad te Poerwakarta (adsistent-residentie Krawang),

Is Benoemd:

Tot buitengewoon substituut griffier bij die regtbank, buiten bezwaar van den lande, *J. P. A. Zijmers,* opziener der derde klasse bij de kaneelkultuur, ter beschikking van den adsistent-resident van Krawang.

Dat door den Resident van Timor,

Is Opgedragen:

Het civiel gezag van de Solor-Eilanden, aan den eersten luitenant der infanterie, *F. J. W. Mekern,* benoemd militair kommandant van Larantoeka.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Directeur van Financien, gedurende de maand April 1861.

Benoemd:

Tot eerste klerken bij de directie van financien, de klerken bij dat bureau *J. F. H. Beijnon, W. L. Bruno* en *J. C. W. Kuhr.*

Door den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen, gedurende de maand April 1861.

Bij 's lands Houtstapelplaats te Boenga.

Benoemd:

Tot derden opziener, de eerste klerk bij die stapelplaats *J. H. van Harling.*

Bij de Afdeeling Telegrafie.

Ingetrokken:

De benoeming van *N. G. A. van Abcoude* en *A. F. C. Buckman,* tot leerling-telegrafisten.

Benoemd:

Tot leerling-telegrafisten *G. F. T. Ziedzes des Plantes* en *J. Bisdom;* met bepaling, dat zij voorloopig werkzaam zullen zijn op het telegraafkantoor te Weltevreden.

Door den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken, gedurende de maanden April en Mei 1861.

Overgeplaatst:

Van Banjoewangi naar Ternate, ter hoofdplaats van dien naam, de opzigter der derde klasse *C. F. Welker.*

Van Soerabaija naar Banjoewangi, ter hoofdplaats van dien naam, de opzigter der derde klasse *J. H. Buijten.*

Van Samarang naar de hoofdplaats Soerabaija, de élève opzigter *K. L. E. Gerard.*

Van Blinjoe naar Muntok (residentie Banka), de opzigter der derde klasse *B. C. Lammerding.*

Door de Hoofdcommissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indie, gedurende de maand Mei 1861.

Ontslagen:

Op verzoek, wegens ziekte, eervol, uit zijne betrekking, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Magelang, *L. van den Bor jr.*

Eervol, uit zijne betrekking, de kweekeling aan de gouvernements eerste lagere school te Samarang *P. W. F. Voorneman.*

Eervol, uit zijne betrekking, de kweekeling aan de gouvernements lagere school te Grissee *A. H. J. Nicolaesz,*

Benoemd:

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Magelang, de onderwijzer voor de Oost-Indische dienst *J. H. Beddigs.*

Tot derden onderwijzer aan de Protestantsche weeshuisschool te Samarang, de ondermeester aan de gouvernements eerste lagere school te Weltevreden *J. Bekbergen.*

Tot kweekeling aan de gouvernements eerste lagere school te Samarang, *W. C. van den Worm.*

Tot kweekeling aan de gouvernements lagere school te Bandjermasin, *H. G. A. Hennevelt.*

Door den Resident van Pekalongan, gedurende de maand Mei 1861.

Benoemd:

Tot griffier bij den landraad te Pekalongan, de eerste klerk op het residentie-kantoor aldaar, *A. Martherus.*

Tot eersten klerk op het residentie-kantoor te Pekalongan, de klerk op het bureau der tweede waterstaatsafdeeling te Tagal *J. Martherus.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie *G. J. C. A. Cochius.*

Bevorderd:

Bij het Wapen der Artillerie.

Tot luitenant-kolonel, directeur van den artillerie-constructie-winkel te Soerabaija, de majoor *J. L. Lindwurm,* thans kommandant der artillerie ter Sumatra's Westkust.

Tot majoor, de kapitein der artillerie *J. G. A. Kempees,* adjudant van den kommandant van het leger en tot dus verre als zoodanig à la suite gevoerd bij zijn wapen.

Bij het Corps Genie en Sapeurs.

Tot kapitein, de eerste luitenant *A. J. H. van Kappen.*

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *A. W. Nolthenius;* beiden van het corps.

Gesteld:

Op non-activiteit, de kapitein der infanterie *H. C. L. Weijtingh.*

MARINE DEPARTEMENT.

Door den Chef van het beheer der Gouvernements Schoeners en Kruisbooten, zijn gedurende de maand Mei 1861 *de volgende beschikkingen genomen.*

Bij het Personeel.

Benoemd:

Tot eerste stuurlieden, *P. van der Leeuw* en *J. C. van Olhoff,* beiden laatstelijk eerste stuurlieden ter koopvaardij.

BEKENDMAKING.

De Resident van *Samarang* maakt bij deze bekend dat door het verzochte ontslag van *J. M. Pufkens,* Logement-houdster te *Ambarawa,* die betrekking thans is komen te vaceren, waaraan eene tijdelijke toelage ad *f* **50.—** 's maands is verbonden.

Tot vervulling dier betrekking worden degenen welke daartoe de noodige geschiktheid bezitten bij deze uitgenoodigd zich per rekest tot hem Resident te wenden onder overlegging tevens van Certificaten van goed en zedelijk gedrag.

SAMARANG, (884) *De Resident voornoemd:*
den 7den Junij 1861. D. C. A. VAN HOGENDORP.

Voor het Land. De ondergeteekende, de aandacht van het algemeen vestigende op de advertentie van den Directeur van Financiën, geplaatst in de *Javasche Courant* van den 22sten dezer N°. 41, betreffende de overeenkomst in afmeting en kleur tusschen de Belgische geldstukken van 5 en 10 centimes, en de Nederlandsche 25 en 50 cent-stukken, waarschuwt een ieder om zich voor schade te wachten. (863)

SAMARANG, *De Resident,*
den 31sten *Mei* 1861. D.C.A. VAN HOGENDORP.

Voor het Land. Debiteuren aan het Vendu-Departement te *Samarang,* over de maand Februarij jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun Debet vóór of uiterlijk op ultimo dezer moet geschieden, bij gebreke waarvan de betaling in regten zal worden gevorderd.

SAMARANG, *den 5den Junij* 1861. *De Super-Intendent van het Vendu-Departement voornoemd,*
(885) W. J. BROUWER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIEN.

Op MAANDAG den 10den Junij, in het Pakhuis van *M. A. Jasper.*

Op DINGSDAG den 11den Junij, in het Vendu-Locaal van *Soesman & Co.*

Op WOENSDAG den 12den Junij, op het Plein achter het 2de Suiker-Pakhuis, van diverse Houtwerken.

Op Donderdag den 13den Junij, achter het Locaal der Wees- en Boedelkamer.

Op VRIJDAG den 14den Junij, ten Huize van den Majoor *C. A. N. Boers.*

Op ZATURDAG den 15den Junij, naast het Vendu-Locaal van *Joosten & Co.*

Advertentien.

Op Zaturdag 8 Junij,

zullen de ondergeteekenden verkoopen,

voor rekening van de Factorij der Ned. Handel-Maatschappij, in het Suiker-Pakhuis der Heeren

DORREPAAL & CO.

in de *Hoogendorper-Stroomstraat,* daartoe welwillend afgestaan:

De resterende **JAP. ZIJDE,** die wegens tijdsgebrek op de vorige Vendutie niet konden verkocht worden.

Onder deze partij bevindt zich eene kist Schotsche Ruiten van geheel nieuwe dessins.

VERDER:

J A T & Zn.

159/160 & 165. 3 kisten Jap. Linnen, lang 16 Amst. el of 11 Ned. el breed 76 à 78 duim.

162. 3 kn. 360 ps. Buikbanden, lang 1,90 Ned. el breed 50 N. duim.

166. 1 kist 190 Amst. el Zijden Stof, 179 Amst. el 78 duim.
50 ps. Zijden Slendangs.
25 " Kain Pandjangs.

(837) THOOFT & C°.

Op Vendutie van Zaturdag 8 Junij,

in het Suiker-Pakhuis in de Hogendorper-Stroomstraat, van de Heeren

DORREPAAL & CO.,

zullen nog verkocht worden,

voor rekening van wien zulks zouden mogen aangaan:

5	stukken	4/4	Drills.
58	id.	5/4	Ruwe Shirtings.
10	id.	5/4	Ruwe Katoen.
29	id.	6/4	id.
50	id.	6/4	Witte Shirtings.
110	id.	5/4	Madapollams.
37	id.	6/4	id.

Allen min of meer door zeewater beschadigd, gelost uit het Ned. Schip *Robertus Hendrikus,* Kapt. MULDER. [838] THOOFT & C°.

DE VENDUTIE

VOOR HET LOCAAL VAN DEN HEER

M. A. Jasper,

door tusschenkomende omstandigheden op VRIJDAG den 31sten dezer geen voortgang kunnende hebben, zal men thans die *Vendutie* aldaar houden

op Maandag den 10den Junij.

(797) SOESMAN & C°.

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 11den dezer,

in het Vendu-Locaal van

Soesman & Co.,

zal men à tout prix verkoopen:

75 blikken van 25 ℔ diverse Verwwaren, een Factuur Kramerijen, bestaande uit: Wagen-, Bol- en Stallantaarns, Koffij-kannen in soorten, Schoteldeksels in stellen van toile métallique, Zeeften Slakloppers, Zitbaden, Spuiten, Scheepslampen Raspen, Vormen, enz., enz.; voorts: het restant Japansche Thee-bladen, nog 6 Schutsels van 6 en [illegible] bladen, Lijnwaden, Hollandsch Papier, Chinesch Vuillinnen-manden in stellen en eene groote part[illegible] diverse goederen meer. (886)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 11den dezer

zal worden verkocht voor rekening van wien zulks zouden mogen aangaan:

S. CJ. W. G. } No. 131, 133, 134, 3 balen DRILLS

Koninklijk wapen N° 69, 1 kist Manufacturen, mi[illegible] of meer door Zeewater beschadigd, gelost uit het Ne[illegible] Schip *Staatsraad van der Houven,* kapt. HEIJMERIKS

(887) SOESMAN & C°.

TOKO-VENDUTIE
Op Dingsdag den 11den dezer bij
SOESMAN & CO.,
van diverse Dranken, Provisiën, Koopmanschappen en aangebragte Goederen. (868)

GROOTE HOUT-VENDUTIE.
Op Woensdag den 12den Junij,
zullen de ondergeteekenden VENDUTIE houden van eene groote partij
Djattie-Houten BALKEN,
Ribben, Kromhouten, Dolken, Brandhout enz., alles liggende op de gewone stapelplaats en aldaar voor een ieder te bezigtigen.
(869) THOOFT & C°.

Op de Vendutie van
Vrijdag den 14den Junij,
ten Huize van den Majoor der Artillerie
C. A. N. BOERS,
zal alsnog worden verkocht:

Eene Karikel met hardloopende Overwalsche Paarden.
(724) SOESMAN & Co.

BALKEN-VENDUTIE
TE
TANGOOL-ANGIN,
REGENTSCHAP KOEDOES.
Op Maandag den 17den Junij,
ZULLEN
SOESMAN & CO.,
aldaar Vendutie houden, van Circa
1000 stuks Gave Djattie-houten
BALKEN,
van alle dimensiën, geschikt voor Huis- en Fabriekbouw en voor Praauwen. (839)
100 groote Chinesche
DOOD-KIST-PLANKEN, enz.,
liggende op het plein voor het Zout-Pakhuis.

Op den 29sten Augustus 1861,
ZULLEN TE
SAMARANG,
in het openbaar verkocht worden:
De Ondernemingen tot aanplant en bereiding van Tabak,
bekend onder den naam van
BENGIER EN DJEPON,
Residentie *Rembang*.
Nadere informatiën zijn te bekomen bij den ondergeteekende, wonende op de onderneming *Bengier* en bij de firma VAN MAANEN & C°., te *Samarang*, bij welke laatste inmiddels die ondernemingen uit de hand kunnen gekocht worden.
(840) VAN BOCKOM MAAS.

Nog Wat!
Op de VENDUTIE van DINGSDAG den 11den dezer,
zal men nog verkoopen:
1000 pikols Onharige PADIE.
[870] SOESMAN & C°.

ZINKWIT
à *f* 30.— de 100 pond,
veel goedkooper en beter dan Loodwit; een ieder kan zich daarvan overtuigen bij den Heer *Lammerding*, architect op het *Zeestrand*, die zijn nieuw gebouwd Huis daarmede heeft laten schilderen.
Koolteer tot veel verlaagden prijs.
Loodwit, Menie, Berlijnsch Blaauw, Chromaat-Geel en Groen, Spaansch Groen, Gekookte en Ongekookte Lijn-Olie, Terpentijn, Traan, onze bekende Patent Politoer en Spiritus, Rijtuig-Vernis, enz., enz.
Spijkers in alle dimensiën,
Avegaars, Zagen, Booren, Vijlen, enz., enz. en alle soorten van Bouw-Materialen.
(871) THOOFT & C°.

CHOCOLAAD-LOUIT,
pas ontvangen bij (872) SOESMAN & C°.

Ontvangen:

Puike Hammen
en gerookte Ribben, versche Boter.
Rolpens, Rookspek en Groenten, in groote stopflesschen.
Puike Tafel-Rozijnen, Macaronie en Vermicellie in kistjes.
Hollandsche en Amerikaansche Meel, in stopflesschen en blikken bussen.
Zwitsersche- en Komijne Kaas.
Fransch- en Eng. Suikerwerk.
Vruchten op Water en Brandewijn.
Engelsche Yams, Eng.- en Fransche Siropen.
Holl.-, Fransch- en Eng. Zuur.
Poeder-Chocolaad.
Holl. Broodsuiker.
Puike Manilla SIGAREN.
(841) THOOFT & C°

Echte
Riegers Transparent ZEEP,
in doosjes van 3 en 6 ps.,
ook Scheer-Zeep van dezen Fabrikant, voor het eerst alhier aangevoerd, verkrijgbaar bij
(873) SOESMAN & C°.

ONTVANGEN:
Gebloemde Fransche Organdi, in de gewildste kleuren en dessins.
Geborduurde Cachemiren Omslagdoeken.
Fijn gekleedde Poppen.
Grof Kamerdoek voor Voering, etc.
(876) HAMMEL & C°.

Per laatsche schepen ontvangen:
Puik Valk- en Lansbier, eene Factuur Provisiën in blik, Banket, gedroogde Vruchten, Likeuren, Bessen-Genever, witte Barcelona-Brandij, enz. enz.
(874) bij SOESMAN & C°.

FRANSCHE
Heeren Schoenen en Bottines,
van fijn verlakt Leder.
Past uitgepakt bij
(851) J. ANDRIEUX.

Weder Ontvangen:
VERSCHE AMERIKAANSCHE
Oesters en Peaches,
in blik, bij
(875) SOESMAN & C°.

Ontvangen:
IJzeren Geld-kisten en Brandwaarborg-kasten, IJzeren Ledikanten, IJzeren vertinde Keukengereedschappen, als: Potten, Pannen, Water- en Hamketels, Spijkers in alle demensiën, rond-, plat- en vierkant IJzer, IJzeren Kar-assen, Ballast-schoppen en Patjols, Zagen, Vijlen, enz. enz. Kistjes Zeep, Roskammen en Borstels, Mail-Koffers, Koffijkannen, Eng. Heeren- en Dames-Zadels, Berlijnsch Zilveren Lepels en Vorken, fijne Tafelmessen, Scheermessen, Amerikaansche Klokken, Japansche Schutsels, Nachtspiegels, Bezems en Voetvegers, prachtige Tafelkleeden, enz. enz.
(846) THOOFT & C°.

Pas Ontvangen:
EENE ENGELSCHE FACTUUR,
bestaande uit:
Mixed Picles in Azijn en Mosterd, Fijne London Azijn, Durham-Mosterd, Kapertjes, Saucen, Jams en Jellijs, Redherring (*Bokking*), versche Zalm, Carrots, etc. etc.
(877) SOESMAN & C°.

Pas Ontvangen:
Aambeelden, Bankschroeven Dommekrachten, Vijlen in soorten, alle soorten van IJzerwerk voor Huisbouw, opleg en insteek Koperen en IJzeren Deursloten, Bogtscharnieren van kleine tot groote dimensiën.
100 kisten Glasruiten, (dus in alle dimensiën,) Glazen Dakpannen, Asphaltvilt, (Echt Engelsch).
Spijkers van 1/8 tot 7 duim, en Verwwaren ruim assortiment, voorhanden en verkrijgbaar
(843) bij SOESMAN & C°.

Ontvangen:
EENIGE KLEINE **UITMUNTENDE**
PHOTOGRAPHIE-TOESTELLETJES,
van CHEVALIER, met *Camera Obscura* én ALLE noodige ingredienten tot het maken van Photographische Portretten; eene bijzondere fraaije ijzeren
BRAND-WAARBORGKAST
tevens Schrijf-Bureau, op de Amsterdamsche Tentoonstelling van *Nijverheid* bekroond.
IJZEREN BALANSEN
met Schalen en Gewigten compleet.
Séraphines en Organines *Alexandre*.
(844) JACOBUS HIJMANS.

Pas Ontvangen:
Puike Marzetti Ale en Porter, zijnde eene kwaliteit van Engelsch Bier die met het gerenommeerd Allsopps-Ale in kruiken gelijk staat; het laatste ook verkrijgbaar in heele en halve kruiken en flesschen,
(848) bij SOESMAN & C°.

In Commissie Ontvangen
en tegen billijken prijs verkrijgbaar:
EEN MASSIEF
Mahonyhouten Ameublement
VOOR SALON,

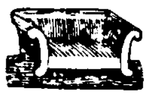

zeer modern en à la Médaillon, bekleed met rood Fluweel, bestaande uit: 2 Sophas, 12 Fauteuils

(crinoline) 2 Voltaires en 2 Voetebankjes, een zwarthout dito voor Boudoir bekleed met bruin fluweel, bestaande uit: 1 Sopha, 2 Voltaires, 4 Stoelen, Dames-Schrijftafel, 1 Étagère, 1 Banktafel, Mozaik, 2 Voetebankjes.
VOORTS:

2 Speeltafels, 2 Consôles met wit marmer blad, 3 ronde Tafels met idem, 6 idem kleiner, 2 groote

Kleêrkasten, 2 Waschtafels met marmer blad, 2 Boekenkasten met Glas, 2 Zilverkasten met Spiegel en Glas, 1 Dames-Werktafel, 18 diverse groote Toiletten, 1 Bonheur du jour met Spiegel en 2 Étagères met Spiegels, enz., enz.
Alles naar den laatsten smaak vervaardigd.
(847) SOESMAN & C°.

KRIJT,
in brokken, verkrijgbaar bij
(849) SOESMAN & C°.

De reeds geannonceerde Goederen per *Staatsraad van der Houven*, thans gelost zijnde, zijn nu verkrijgbaar bij
(878) SOESMAN & C°.

Zinkwit, Cement, Loodwit, Lijn-olie, Terpentijn, Politoer en Spiritus, op nieuw ontvangen
(879) bij SOESMAN & C°.

PUIKE
VALK BIER,
op heele en halve flesschen.
(845) SOESMAN & C°.

De Europesche Mylord,
thans gelost zijnde is te bezigtigen in het Locaal van
(842) SOESMAN & CO.

Dépôt Samarang
DER
GEOCTROIJEERDE
Guanine-Fabriek
TE ROTTERDAM.
Van deze thans zoo gunstig bekende meststof ontvingen SOESMAN & C°. wederom 1000 picols; voor heeren Koffijplanters die dit reeds gebruikt hebben behoeven wij geene verdere aanbeveling te geven, dan alleen dat wij thans in staat zijn reeds gegeven orders ruim te effectueren.
Eenige proeven bij nieuwen aanplant van Suikerriet hebben alle verwachtingen overtroffen en durven wij deze meststof gerust aan te bevelen, zoo ook voor de tweede gewassen; — bij Paddievelden heeft men buitengewoon goede resultaten verkregen, zoodat de ondergeteekenden thans maatregelen hebben genomen om steeds een goeden voorraad dezer meststof voorhanden te hebben ten einde aan alle aanvragen te kunnen voldoen.
Monsters en nadere informatiën zijn te bekomen bij
(774) SOESMAN & C°.

244ste trekking Nederlandsche STAATS-LOTERIJ.

LOTEN

voor bovenstaande trekking zijn *onmiddelijk* op *franco* aanvrage verkrijgbaar tegen de navolgende prijzen à Comptant:

HEELE Loten . . *f* 100.—
HALVE „ . . „ 50.—
VIJFDE „ . . „ 20.—

Na afloop van elke trekking ontvangen de ondergeteekenden per Mail de *Officiëele Lijsten* en kunnen belanghebbenden daarvan inzage bekomen.

(449) DE GROOT, KOLFF & C°.

Per Mail ontvangen:

MAX HAVELAAR,

of de Koffij-Veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij, door **MULTATULI**, 2 dln., tweede druk, ... *f* 12.—

(621) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

GRATIS.

Geheel ten voordeele van de Slagtoffers van den Watersnood in den Bommelerwaard en het Land tusschen MAAS en WAAL,

is bij de ondergeteekende Boekhandelaren en Boekdrukkers in Nederlandsch-Indie, de Inteekening geopend op eene

GROOTE PLAAT,

voorstellende 24 Tafereelen.

UIT DEN

WATERRAMP IN DEN BOMMELERWAARD,

TER PLAATSE ZELVE GETEEKEND

door den Heer **LAST,**

PRIJS *f* 5.—

Deze **PLAAT**, circa 75 Ned. duim breed en circa 55 Ned. duim hoog, bevat Tafereelen uit Bommel, Zuilichem, Gameren, Nieuwwaal, Bruchem, enz., en wordt met Tint gedrukt, op extra zwaar Papier, groot 110 bij 70 Ned. duimen.

Bij ruime deelneming zullen wij van de Uitgevers (WEIJTING & BRAVE te *Amsterdam*) een groot getal exemplaren tegen veel verminderden prijs trachten te bekomen, en de totale overwinst in handen stellen van de Hoofdkommissie tot ondersteuning der behoeftigen in Nederland.

Vroeger is eene dusdanige poging door den Boekhandel in Indie met den gunstigsten uitslag bekroond geworden. Wij vertrouwen dat dit thans evenzeer het geval zal zijn, nu wij het tooneel eener ramp ter veraanschouwelijking wenschen te geven, die de schoonste en rijkste Provincie van ons Vaderland, zoo onbeschrijfelijk zwaar geteisterd heeft.

Eene zelfde bezoeking trof ook een groot gedeelte van Java en van allerwege stroomden de aanzienlijkste giften tot leniging dier ramp.

Een overgebleven penningske vragen wij voor onze diep ongelukkige Landgenooten, die men alleen door particuliere weldadigheid kan opheffen uit hunnen beklagenswaardigen toestand. O! men bedenke wel, dat waar *hier* een geduchte watersnood vele heeft getroffen, al de akeligheid en ellende daaraan verbonden, *ginds* nog zijn verergerd door een killen ijsvloed!

Iedere extragift zal ons bovendien welkom zijn. Alle bijdragen (zoowel die voor Inteekening op de plaat als extragift) gelieve men bij de Inteekening te voegen ten einde, ze al dadelijk achtereenvolgens naar Nederland te kunnen overmaken.

Van alle ontvangen gelden zal uitvoerig melding en verantwoording in dit dagblad worden gedaan.

W. BRUINING,
H. M. VAN DORP,
G. KOLFF & C°., } *te Batavia.*
LANGE & C°.,
W. OGILVIE,
G. C. T. VAN DORP,
DE GROOT, KOLFF & C°., } *te Samarang.*
Gebr. GIMBERG & C°.,
Chs. KOCKEN, } *te Soerabaija.*
LE ROIJ & C°.
W. EEKHOUT & C°., *te Makasser.*
R. H. VAN WIJK Rzn. *te Padang.*

Per Mail ontvangen:

Scipion Fougasse. Histoire de la Question Italienne.
Laurent (de L'ardèché.) Pourquoi la France est restée Catholique.
La Rochelle. Les droits du Saint-Siége.
Jules Lechevalier Saint-André. La Question Romaine.
Du Castéra. L'Empereur et Rome.
Le Pape a Venise double Solution.
L'Autriche en Vénétie par un Vénetien.

(823) DE GROOT, KOLFF & C°.

JUMELLES MARINE

EN PRACTIGE

VERREKIJKERS,

te bekomen bij

(821) DE GROOT, KOLFF & Co.

TRANSPORTEN

VAN- EN NAAR DE BOVENLANDEN per as, worden tot billijke prijzen aangenomen door (880) NOOTBAAR.

Per Mail ontvangen:

LETTRE

à M. le Vte. de la Guéronnière

EN RÉPONSE A LA BROCHURE

LA FRANCE, ROME ET L'ITALIE

PAR

MGR. L'ÉVÊQUE D'ORLÉANS.

LE PAPE

ET

LA DIPLOMATIE

PAR

LOUIS VEUILLOT.

Nog voorhanden:

LA FRANCE, ROME ET L'ITALIE,

PAR

A. DE LA GUÉRONNIÈRE.

(714) DE GROOT, KOLFF & C°.

HOOFD-DEPOT voor SAMARANG

VAN

IJZERMENIE,

bij Soesman & Co.

Deze Menie geheel uit zuiver IJzer bestaande en als chemisch preperaat bereid, is de meest geschikte om IJzeren Schepen, Machinerien en alle IJzerwerken mede te bestrijken, daar deze een kunstmatigen Roest op het IJzer brengt en zich daarmede geheel vereenigt, en daardoor het Roesten of Oxyderen bepaaldelijk voorkomt.

Bij iedere andere Verwstof op IJzer aangewend zal men bevinden, dat tusschen Verw en IJzer eene groote mate van Roest ontstaat en de Verw na eenigen tijd van het bestreken ligchaam loslaat, en er bij stukken of schelven afvalt. Deze IJzermenie daarentegen vereenigt zich met de vochtdeelen en het bestreken ligchaam, terwijl dezelve na goed gedroogd te zijn eene zeer harde huid geeft.

Daarenboven heeft zij dit belangrijk voordeel, dat men met eene zelfde hoeveelheid ruim ½ oppervlakte méér bestrijkt, dan met iedere andere Verwstof, terwijl men dezelve, met gekookte Lijnolie aangemaakt, weken lang kan laten staan zonder een korst te vormen of een hard bezinksel te geven; men heeft die dan slechts goed door te roeren om weder als versch gemaakt gebruikt te kunnen worden.

Aan deze IJzermenie zijn derhalve de volgende voordeelen verbonden als:

Algeheele voorkoming van den Roest.
Besparing van ruim ½ bij het gebruik.

Aangemaakt zijnde, laat zij geene korst of hard bezinksel achter, zijnde een zuiver chemisch preparaat.

De verkoop geschiedt ℘100 Ned. ℔ en is de prijs 30% goedkooper dan de Loodmenie.

NB. Ter voorkoming van namaak is ieder fust bij het openen voorzien van de eigenhandige Signature der Fabrijkanten Fol Junr & C°. (743)

Thans verkrijgbaar bij SOESMAN & C°.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Zijn een wonderbaar geneesmiddel voor open beenen en alle soorten van wonden. De groote verkoop van dit onschatbare middel in alle deelen der wereld is het meest overtuigende bewijs van hunne doelmatigheid bij: open beenen, oude wonden, zweren en huidziekten. Duizende menschen, die aan de vreeselijke ziekten leden, zijn genezen geworden door het gebruik van dezelve, nadat ieder ander middel te vergeefs was aangewend; en het is een onbetwistbaar feit, dat er zich geen geval kan voordoen hoe verwaarloosd of verouderd, hetwelk niet in korten tijd geheel zal genezen worden door dit wonderbare geneesmiddel; daarom moet degene, die door dergelijke ongemakken geplaagd wordt het dadelijk beproeven.

De Prijzen zijn als volgt:

Doosjes PILLEN à . . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes ZALF à . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija* bij LE ROY & C°.
„ „ „ MOSSEMBEKKER & C°.
„ „ „ D. MAURITZ MARTENS.
„ *Probolingo* „ ZIMMERMAN & C°.
„ *Banjoemaas* „ M. S. CHERIMAN.
„ *Djocjokarta* „ DEEKENS & C°.
„ „ „ Wed. C. W. v. D. LAAN.
„ *Soerakarta* „ W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Tagal* „ Mevr. de Wed. VAN DORP.
„ „ „ A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon* „ W. GALISTAN.
„ *Buitenzorg* „ P. SCHREUDER.
„ *Samarang* „ DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij

(12) SOESMAN & C°.

De Heer **H. M. N. DE HAAN,** heeft van af heden mijne

GENERALE PROCURATIE,

zoomede voor de Firma **MARTENS & C°.** in liquidatie, alhier en te Probolingo.

D. MAURITZ MARTENS.

SOERABAIJA, 13 Mei 1861. (850)

De Heer **H. M. N. DE HAAN,** heeft van af heden onze

GENERALE PROCURATIE.

ZIMMERMAN & C°.

PROBOLINGO, 13 Mei 1861. (852)

Iemand sedert vijf jaren op een Suiker-Fabriek werkzaam geweest, met de Boekhouding en andere werkzaamheden volkomen bekend, de Javaansche taal niet onkundig, zag zich gaarne weder spoedig geplaatst. (854)

Brieven franco, letter *R*, bij *Uitgevers dezes.*

Wordt Gevraagd:

Een **JONGMENSCH** van goeden huize op eene Landelijke onderneming om behulpzaam te zijn in de Administratie.

Informatiën brieven franco bij

(853) PRINGIERS & C°.

WORDT GEVRAAGD

op de Suiker-Fabriek Kaliewoengoe nabij Samarang:

EEN BEKWAAM WERKTUIGKUNDIGE,

bij voorkeur iemand die als zoodanig op eene Suiker-Fabriek is werkzaam geweest.

OTTENHOFF.

SAMARANG, 5 *Junij* 1861. (881)

Let Wel!

De **HOUTSTAPELPLAATS** van de Heeren B. KOPERSMIT & C°. is thans verplaatst aan den Weg naar den *BOOM*, tegenover het Huis van den gewezen Regent van *Japara*, alwaar in het vervolg de Balken-Vendutie zullen worden gehouden. [867]

DEBITEUREN EN CREDITEUREN

in den Boedel van wijlen den Heer

J. J. C. VAN WOESIK,

worden verzocht binnen den tijd van 3 maanden, na heden, betalingen of aangiften te doen aan

SAMARANG, *De Executrice,*
1 *Junij* 1861. E. J. VAN WOESIK,
(882) geb. *de Leau.*

Verloren

op Zaturdag middag 25 dezer, gaande uit de Toko van de HH. **JOOSTEN & C°.** naar *Zeestrand*, Een PORTEFEUILLE, geel maroquin lèder met een élastique bandje, inhoudende cc. *f* 1500, waaronder een BANKPAPIER van *f* 500.—

De eerlijke vinder, kan bij terug bezorging van dezelve, op eene ruime belooning rekenen. Adres *Bureau van dit Blad.* (855)

Wordt TE KOOP Aangeboden:

Het Ned. Ind. Barkschip

BIENTANG TOEDJOE,

groot 75½ Last, met Inventaris en toebehooren; te bevragen

(857) bij J. LASINET qq.

TE KOOP

BASCULES MET GEWIGTEN,

(856) bij DORREPAAL & C°.

DE VERTREKDAGEN DER

Stoomboot Oenarang

zijn bepaald als volgt:

Van SAMARANG naar BATAVIA, 9 en 25 *Junij.*
Van BATAVIA naar SAMARANG, 16 en 30 *Junij*
Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 19 *Junij.*
Van SOERABAIJA naar SAMARANG, 23 *Junij.*

De Boekhouders,
E^m^. C. WERMUTH.
(883) C. S. VAN HEECKEREN.

Ned. Ind. Stoomboot Maatschappij.

HET STOOMSCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

KAPT. E. LEWIS,

vertrekt van hier naar *Batavia* en *Singapore*, op ZONDAG 9 DEZER, *des morgens ten* 8 *ure.*

Verdere informatiën te bekomen bij

De Agenten,

(888) Mc. NEILL & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het Ned. Campagneschip

JOHANNES HENDRIKUS FERDINAND,

Kapt. G. H. LODEWIJKS,

om binnen kort te vertrekken; hebbende dezen bodem uitmuntende inrigtingen voor den overvoer van Passagiers, en varende een geëxamineerde Scheepsdoctor.

SAMARANG, *De Agenten,*
7 *Junij* 1861. (889) DORREPAAL & Co.

Vracht en Passage
NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden

met het Nederlandsche Campagne Barkschip

STAATSRAAD VAN DER HOUVEN,

Kapt. F. HEIJMERIKS, thans hier in lading.

Voor den overvoer van Passagiers bestaat met dezen bodem eene bijzonder gunstige gelegenheid. De terugreis naar Nederland zal tegen het einde der maand Junij plaats vinden.

Voor een repatriëerend Officier van Gezondheid bestaat gelegenheid tot vrije passage, mits de praktijk aan boord uitoefenende.

Informatiën bij

(745) *De Agenten,*
JACOBSON & Co.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

J. G. VAN THIEL,
Kapitein der Infanterie,
MET
A. H. CLIGNETT.

SAMARANG, *den* 16 *Mei* 1861. (859)

Getrouwd:

JOHANNES HENDRIK EHRENCRON,
MET
CATHARIENA ENGELIENA VAN DOMBURG.

WONOSOBO, *(Bagelen)* 20e. *Mei* 1861. (860)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed te *Babadan*, tot onze diepe smart, na een kortstondig lijden van slechts 7 dagen, ons allerjongste dochtertje PAULIENE EMELIE, oud 5 jaren, diep betreurd door

SAMARANG, W. VAN BRONCKHORST.
4 *Junij* 1861. F. E. VAN BRONCKHORST.
(890) *Papo.*

Op heden behaagde het den Almagtige, tot mijne bittere droefheid, mijnen geliefden Zoon *JOHANNES JACOBUS WINCKELHAAGEN*, in den ouderdom van 26 jaren, tot een hooger leven opteroepen. Hij, wiens ondoorgrondelijke wijsheid mij reeds vroeger vier Zonen in den bloei huns levens ontnam, doe mij bij dit nieuwe smartvolle verlies berusten in Zijnen heiligen wil, sterke mij door Zijne kracht, vertrooste mij door de blijde hope op eene hereeniging in betere gewesten.

REMBANG, Wed. WINCKELHAAGEN,
17 *Mei* 1861. (861) *Hornung.*

Na een langdurig lijden overleed alhier de Heer *PIETER CONSTANTIJN AUGUST BOL.*

DEBITEUREN en CREDITEUREN in dien boedel worden verzocht binnen den tijd van zes maanden aangifte of betaling te doen aan

DJOKDJOKARTA, *Den Testamentaire Executeur,*
20 *Mei* 1861. (862) G. WEYNSCHENK.

Heden overleed in den ouderdom van ruim Tien jaren, onze geliefde Zoon GERARD JAN.

SALATIGA, H. E. DE VOGEL.
30 *Mei* 1861. M. J. DE VOGEL.
(891) *de Lange.*

AANGEKOMEN PERSONEN

van den 31*sten Mei tot en met den* 7*den Junij* 1861.

J. P. Witte Vermeulen, M. Dornberger, T. J. Batten, Mevr. de Wed. Israel, G. Andreas, E. J. H. Jeekel, Mevr. Couvée, A. de Ridder, W. C. Braakman, A. H. Wener, S. Senstius, F. A. F. Rapp, J. G. A. Apon, C. Janitz, J. H L. Fredriksz, C. A. Janitz, Mevr. de Wed. Doeve, J. H. Diederiksz, N. F. H. Böck, W. F. van Raadshoven, B. P. van den Broek.

VERTROKKEN PERSONEN.

R. Findlaij, W. Hoezoo, A. de Ridder, W. A. H. van Mosch, W. van Lennep, A. J. Magnus, W. A. March en familie, G. Jansen jr., W. S. N. van Bockommaas, Amboinees Lodon, Mevr. de Wed. Smith, F. J. Batten, G. Andreas, E. J. H. Jeekel, C. W. C. van Bronckhorst, F. E. Poirrie, C. P. Fredriksz. F. R. Klerks, H. H. Deelken, J. H. W. Keijner, J. W. Hunt, G. W. Lucardie, N. F. H. Böck.

SAMARANG.

Dertiende verslag der in de Residentie *Samarang* ontvangen, en aan het hoofd van dit gewest afgedragen liefdegiften ten behoeve der noodlijdenden in de Residentiën *Soerakarta*, *Bagelen* en *Banjoemaas.*

Het Twaalfde verslag toont aan dat ontvangen was 2000 picols Rijst en eene som groot...........	*f.* 36,761,47
Sedert is hierbij gekomen van Heeren Officieren en het minder personeel der militaire opname in dit gewest............. *f*	78.—
Totaal t/m heden ontvangen.............	*f* 36,839.47

en 2000 pikols Rijst.

SAMARANG, *De Resident van Samarang,*
den 7*den Junij* 1861. D. C. A. VAN HOGENDORP.

INGEZONDEN STUKKEN.

Onder het oude gezegde van *Appelles* tot eenen schoenmaker, die eerst eene gegronde aanmerking had gemaakt op het schoeisel der hoofdfiguur, maar, toen daarna de fout in dat schoeisel verbeterd was, zich ook aanmerkingen op de ordonnancering veroorloofde: „*schoenmaker hoû u bij uwen leest,*" vinden wij in de *Samarangsche Courant* N°. 22, eene vrij hevige beoordeeling tegen onze beoordeeling van het Concert van *Signor* R., leerling van *Paganini*. Dit stukje bevat *persoonlijk* tegen *ons*: eerstens de ten onzen aanzien ontkennend beantwoordde vraag: wat zijn de vereischten van eenen recensent, en tweedens de beschuldiging: onze beoordeeling *falsificatoir* te hebben geteekend met des schrijvers initialen P. F.

Wat het motto betreft, zoo is dit hier slecht gekozen, want het is absurd, iemand, die reeds voor meer dan twintig jaren zelve een Muzikaal tijdschrift oprigtte en rédigeerde, waarbij hij zelfs van de grootste muzijkgeleerden tot medewerkers had, en die, toen reeds, zelve medewerker was aan de beste Duitsche Muzikale tijdschriften, wanneer deze na al dien tijd, waar de gelegenheid het vorderde, Muzikale kritiek bleef behandelen, toe te voegen: *hoû u bij uwen leest.* Wij weten wel, en een groot gedeelte van het lezend publiek, zelfs van dit blad, weet het ook, dat er niet zelden artikelen voorkwamen, geteekend P. F.; onze gewone initialen sedert cc. 25 jaren. Maar alle die artikelen waren van ons, even als de in de Nederlandsche en Duitsche bladen en tijdschriften met *deze* initialen geteekende stukken. Maar wij wisten niet, dat er te Samarang iemand anders bestond, die gewoon was, onder de initialen P. F. artikelen van Muzikale kritiek of over welk vak van wetenschap te schrijven. Men waarmerkt in de literatuur zijne artikelen, met van den beginne aangenomen en altijd bijbehouden initialen of teekens, die *niet* strekken, om op den persoon des schrijvers te duiden, als blijvende deze geheel buiten aanmerking; maar die alleen ten doel hebben, om bij verkorting te zeggen: „de schrijver van dit artikel is de schrijver van vroegere, die op dezelfde wijze geteekend waren". Daar wij dus sedert zoo langen tijd, onze hier en elders bekende initialen hebben, hadden wij niet noodig die van eenen anderen maar bij *niemand*, vooral bij ons *niet* bekenden, *falsificatoir* te stelen. Wanneer men *vreemde* veêren noodig heeft om te pronken, leent men deze van de *Paauw*, en niet die van den *Uil;* en hij die altijd gewoon is in het heldere zonlicht te leven, zoekt niet naar veêren van nachtvogels, waarvan men zelfs het geluid noode hoort.

Vraag om vraag, wat is het hoofdvereischte van iemand die eenen recensent beoordeelt? — Antw. Deze moet meer van de zaak weten dan de eerste; moet niet alleen het beoordeelde kunnen beoordeelen, maar ook den beoordeelaar in *zijne* beoordeeling.

Hoe dit hier het geval is met onzen Pseudoniem, blijkt uit zijn eigen geschrijf. Hij noemt onze beoordeeling een *Pamphlet*, dat niet den kunstenaar vernedert maar den schrijver de grootste oneer aandoet. Wat een *Pamphlet* is, vraag dit aan de schim van *Paul Louis Courrier*, en zie het in zijne werken. Diens pamphletten waren in het *beste* Fransch geschreven, DE BESTE WERKEN ter beschaving, voor zijnen tijd, die den onzen heeft voorbereid.

Nu *erkent echter* DE PSEUDONIEM P. F. *dat de meeste flageolet-toonen* ONZUIVER *uitkwamen; dat het Staccato* (*) *en Pizzicato* NIET BUITENGEWOON, (zóó), waren, en dat hij zelf een vijand is van *onnoodige beweging.* Hij erkent dat elk eerste Vioolspeler, bijv. de heer B., met eenige oefening hem de kunstjes zoude nadoen die hij gedaan heeft. Hij erkent *en défenseur maladroit*, dat de Signor R. niet het *talent* heeft om in Europa of Amerika eene kunstreize te doen; hij erkent *alles* wat wij als SLECHT hebben afgekeurd en verworpen, maar eindigt met te zeggen: *éérste* talenten zullen wij hier nooit krijgen, laat ons te vreden zijn met ondergeschikte; want niettegenstaande Signor R. *onzuiver* gespeeld heeft, enz., zoo heeft hij ons toch eenen genotrijken avond bezorgd. — Bij het lezen hiervan, kwam mij *Schiller's* Wallensteins Lager te binnen, en de donderende tusschen de Camperende troepen die zich vermaakten, invliegenden *Capuzijner*, met zijn:

Contenti estote,
Vergnügt Euch mit eurem Komisbrote.

In de kunst echter vergenoegt men zich niet met het voedsel der *Plebs*. En HIJ die voor het *Plebs*, voor het *Vulgum Pecus* der kunst spelen wil, spele in den *Prater te Weenen* of op de Boulevards te Parijs, waar zoo gaarne *Bänkelkünste* gehoord en met een paar stuivers beloond worden.

In de kunstwereld is de waarde der kunstreizen van Virtuosen of buitengewone talenten, deze, dat zij door hun hooger kunstvermogen tot hooger kunststreven aansporen. Zie hier een voorbeeld: Een mijner kunstvrienden *B. Molique*, Concertmeester te *Stuttgard*, in zijnen tijd de eerste Violist van Duitschland, na *Louis Spohr*, die hem op een groot muzijkfeest zijn ouden strijkstok overhandigde, zeggende M.: „*ik moet mij onttrekken, de krachten begeven mij, ontvang mijnen strijkstok en* OVERTREF MIJ, *want gij doet het reeds thans!* beiden zijn helaas dood. *Paganini* heeft aan beiden, aan *L. Spohr* en *B. Molique* ieder een zijner favoriet-violen bij testament nagelaten. Maar terug tot de reize eens grooten kunstenaars. Toen *B. Molique* in *Holland* was, en mijn gast- en kunstvriend gedurende weken, deed hij een uitstapje door *Holland;* niet eene EXPLOITATIE-reis, maar eene KUNST-reis. Opgewonden als een gelukkige kwam hij bij mij terug, en riep mij toe: „ik heb eene *ontdekking* gedaan," In *uw* land, waar de oesters zoo heerlijk zijn, en de Muzijk zoo voor den hond geworpen wordt, heb ik twee jongens opgesnord, en daar zal IK wat van maken. Wilt ge weten wie die twee *jongens* (in het Hoogduitsch eene vriendschappelijke uitdrukking) waren: de eene, de in Amerika zoo veel furore gemaakt hebbende heer *Koenen*, de andere de heer *Calmer*, dien wij nog te Batavia bezitten. Ik had dezen nooit gezien maar hoorde bij een bezoek te Samarang eene repetitie, waarin ik *een* Vioolspel erkende, als dat van *B. M.* Ik zeide: wist ik niet, dat de man waaraan ik denk, niet hier *konde* zijn, ik zoude aan *zijn* spel denken. Een vriend introduceerde mij, en toen ik den heer *Calmer* mijn compliment maakte over zijn spel, en zeide, dat ik daarin dat van mijnen vriend *Molique* gehoord had, lachtte hij; want *Calmer*, was *één* der *beide* eenige jongelieden, die *M.* ooit serieus tot zijne leerlingen gekozen had. Op eenen afstand hoorde ik het aan zijn spel, tot zijne eigene verwondering. Zoude ik, die *Paganini* gehoord heb in zijne glansperiode; *P.* die welligt den grootsten indruk op mijn jeugdig Muzikaal gemoed en onverzwakt geheugen gemaakt heeft, niet ook van dezen eenige herinneringen overgehouden hebben, welke ik op het spel van Signor R. konde toepassen? Och ja! vele. — *Paganini* met zijn breeden streek, zijne betooverende behandeling van het instrument waar het *ook het* classieke gedeelte van het Vioolspel betrof, die in zijne Elegiën en Adagio's zijn publiek tot tranen bewoog, bleef mij bij. Maar *P.* misbruikte zijn zeldzaam talent, evenwel met mate. Toen ik te *Weenen* was, en toen zelfs de mode der *Dames*, linten à la Paganini andere verdrongen, liepen er in den *Prater* en overal, waar men onder Muzijk zich konde uitrusten, kwakzalvers rond, waarvan een door mij herhaaldelijk werd aangeroepen, die zich voor *overtreffer* van *P.* uitgaf. Deze nu speelde mij en mijn gezelschap eens zulke *drolatique* stukjes voor, dat wij ons niet houden konden. Edoch, zoo iets zij dáár goed, of voor den *genotvollen* avond van den Philister, niet op een concert. Maar hij ga dan naar den goochelaar die alleen op *zinbedrog* werkt, of naar de koordendanster, die door wellustige pauses bevalt. De Virtuoos echter, heeft eene hoogere strekking dan *zingenot* te verschaffen. Hij moet sporen van *kunstveredeling* achterlaten, overal waar hij doortrekt, zoo als mijn vriend *B. M.* dit deed in Holland; niet als een kwakzalver, wien alle middelen goed zijn, met minachting van het publiek, de WARE kunst beschamende.

Gesteld ik had eenen zoon, die onder de leiding van onzen waarlijk goeden tweeden kapelmeester alhier *Seman*, het zooverre gebragt had, dat hij zelve eene andere rigting aan zijn Vioolspel konde geven en zich op kunstjes toeleggen; of de heer *V. L. een perfect Violist*, of de heer *B.* voor wien ik als Violist alle achting heb, hadden hem zoover gebragt, dat hij op den *goeden* weg ware gekomen, en nu hoorde hij den *Signor*. *Och arm!* al het zweet zijns meesters, alle goede rigting ware *verloren*, en er bleef niets over, dan een *gefnuikt* talent.

De hoogere kunst is geene absolute *broodwinning*, die brood wil winnen verdiene het des noods met schop en spade; maar die tot de tafelmuzijk behoort, verheffe zich niet tot didactisch Virtuoos. Hebbe dan de Pseudo P. F eenen genotvollen avond gehad, hij geniete dien weder. Wij hadden er genoeg van, en hebben onze ooren lief, omdat ze niet te lang zijn.

P. F.

(*) *Geen enkel* staccati is er gemaakt, zelfs niet een eenvoudig springstaccato.

SOLO, 30 *Mai* 1861.

Monsieur le Redacteur du Samarangsch Advertentie-Blad

Monsieur!

Je viens de lire dans votre Journal N°. 21, du 24 Mai, un article signé P. F., concernant mon Concert, que j'ai donné à Samarang le 21 passé, dans l'equel ou m'attaque dans mon honneur comme artiste en voulant une faire passer comme un blaguer, sur si je suis ou non Élève de *Paganini*.

Je ferai observer à Monsieur le Redacteur, que le soussigné P. F. doit être un Fou, et est un menteurs à mon egard, mais comme j'ai été si bien reçu du Public de Samarang, à mon retour je pourrai faire voir à toutes les personnes qui pourraient avoir de doutes sur mon talent, la manière de la quelle j'ai été jugé en Europe, et si vraiment je suis ou non Élève de *Paganini*.

Je vous pries Monsieur le Redacteur de vouloir bien donné place à ce ci dans votre Journal.

J'ai l'honneur d'être votre Serviteur:
AGOSTINO ROBBIO.

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, *f* 33¼ afgedaan.
Suiker, No. 16 *f* 16.—
Indigo per pond *f* 4.20 1ste soort afgedaan.
Koe-Huiden, per corge *f* 67.— volgens gewigt.
Buffel-Huiden, per corge *f* 50.—
Staart Peper, *f* 65.— op levering geboden.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 130.— à *f* 135.—
„ tweede „ idem. *f* 120.— à *f* 125.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 35.—
Katjang „ idem *f* 32.—
Rotting, per pikol, *f* 8.— à *f* 9.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Hollandpari à 100¼ °/o.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

ZONDAG den 9den JUNIJ 1861,
des voormiddags te ½9 *ure,*
Ds. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 9den JUNIJ 1861.
Eerste H. DIENST, *'s morgens* 7 *ure,*
HOOG DIENST, *om* ½9 *ure.*
LOF *'s avonds om* ½7 *ure.*

CORRESPONDENTIE.

De Redactie ontving tot haar leedwezen eenen brief van den Heer *Agostino Robbio*, welke ten bewijze moet strekken dat *onze oude Medewerker* P. F, pertinent een *gek* is; en, ten zijnen aanzien een *leugenaar*, zoo als hij dit zal toonen bij eene nadere komst te *Samarang*, bij welke gelegenheid hij alsdan wel degelijk zal bewijzen dat hij Signor R. een leerling is van *Nicolo Paganini*, die, in 1840 in de maand Mei te *Nizza* is overleden, zonder nalating van *eenigen* leerling. Hij overleed na eene alles belettende meer dan vijfjarige ziekte.

Wij eerbiedigen het regt van reclame en plaatsen daarom dien brief *zoo als die geschreven is.*

BIJVOEGSEL

BEHOORENDE BIJ HET

Samarangsch Advertentie-Blad.

van VRIJDAG 7 Junij 1861, N°. 23.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 April 1861.

POLITIEK OVERZIGT.

Met groot leedwezen vernam men hier te lande bij de aankomst van de laatste mail, de verwoestingen, die de overstroomingen op Centraal-Java hebben aangerigt. Het eerste denkbeeld was onmiddelijk zooveel hulp te bieden als men kon. Alle dagbladen deden als om strijd beroep op de Nederlandsche liefdadigheid, en alhoewel de commissien nog werkzaam waren tot inzameling der liefdegiften voor de ongelukkigen door de overstroomingen, welke de provincien Gelderland en Noord-Braband hebben geteisterd, vond men onmiddelijk mannen bereid, om gelden te verzamelen tot leniging van den nood onzer Indische broeders. Reeds op den dag van de aankomst der mail vormde zich hier ter stede eene commissie tot inzameling van liefdegaven voor de ongelukkigen in Indie, welke bestaat uit de heeren: Mr. A. Bakker, voorzitter, R. W. Besier, penningmeester, F. 's Jacob, secretaris, J. W. Bunge, E. P. J. Driebeek, W. van Dam, D. Dorrepaal, J. Doornik, mr. A. Hoynck van Papendrecht, A. von Hoboken van Rhoon en Pendrecht en Baarland, M. P. Ketelaar, D. H. A. Kolff, J. Mees, J. W. L. van Oordt, G. J. van Oordt, J. J. van Overzee, J. Pluygers, L. Pincoffs, J. D. Fransen van de Putte, J. Rueb, W. Ruys J. D. Zn., B. Suermondt Wz., A. Vlierboom en M. Wijt. Dit voorbeeld werd nagevolgd te Amsterdam, waar de commissie is zamengesteld uit de heeren: van Eeghen & Co., Cramerus & Co., James Barge, Kreglinger & Co., H. & D. Rahusen, Bunge & Co., Gebr. Hartsen, Deichmann & vom Rath, Wunderly & Co., Alstorphius & von Hemert, van Staphorst Lantz & Co., B. H. Schröder & Co., Granpré Molière & Co., Spengler & Co., O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente, J. J. A. Santhagens en Louis Bienfait & Soon. Te 's Hage hebben zich twee commissien gevormd; eene bestaande uit Z. D. H. den hertog Bernhard van Saxen-Weimar en de heeren J. J. Rochussen, G. L. Baud, J. C. Reynst, A. de Kock, J. W. H. Smissaert; en eene uit de heeren Groen van Prinsterer, Mackay van Ophemert en Elout van Soeterwoude.

Wij twijfelen er niet aan, dat hoewel in de laatste bange dagen, in ons land menig offer aan de liefdadigheid is gevraagd, de oogst voor Indie desniettemin de verwachting niet beschamen zal.

In de *Staats-Courant* is de volgende bekendmaking verschenen:

„De koning heeft met bijzonder welgevallen gezien, dat terstond na het vernemen van de ontzettende rampen, waardoor een gedeelte van Java in Februarij ll. is getroffen, zich hier te lande verschillende commissien hebben gevormd tot het opwekken der liefdadigheid van Nederlands ingezetenen, ten behoeve der slagtoffers van die rampen en tot het inzamelen van de vruchten dier edele pogingen, tot welk einde ook nog andere gelegenheden zijn opengesteld.

„Wenschende de overmaking der aldus bijeen te brengen gelden zooveel mogelijk te vergemakkelijken, heeft Z. M. den minister van kolonien gemagtigd om die gelden in ontvangst te nemen, ten einde in Nederlandsch-Indie onverwijld gulden voor gulden te worden uitgekeerd aan wien het behoort."

De tweede kamer zal heden (Dingsdag) bijeenkomen. Men zegt, dat het ministerie een programma zal geven.

Bij de op den 10den dezer plaats gehad hebbende verkiezing van twee leden voor de tweede kamer der staten-generaal, in plaats van de Heeren mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt en mr. P. H. Strens, die tot ministers benoemd zijn, heeft niemand de volstrekte meerderheid bekomen, zoodat er heden herstemmingen moeten plaats hebben, als:

In het kiesdistrict Zwolle: tusschen de HH. mr. J. P. J. A. graaf van Zuylen van Nyevelt gewezen minister van buitenlandsche zaken, die 484 en mr. A. van Naamen van Eemnes, die 346 van de 1491 uitgebragte geldige stemmen op zich vereenigden, en

In het kiesdistrict Roermond: tusschen de HH. mr. K. L. J. Cornelis, kantonregter te Weert, die 590 en het oud lid, mr. J. B. Hengst, die 417 van de 1285 uitgebragte geldige stemmen bekwamen.

Er hebben hier verschillende geruchten geloopen omtrent de aftreding van ministers en de benoeming van een gouverneur-generaal voor Nederlandsch Indie. De heer Loudon zou, zeide men, zijn ontslag hebben genomen, de commissaris des konings in Zeeland, de heer van Lijnden tot gouv.-generaal benoemd zijn en de heer van Heemstra in zijne plaats tot commissaris, terwijl dan de heer van Tets het departement van binnenlandsche zaken zou aanvaarden en de heer Lotsy dat van financien.

Van hetgeen aanleiding tot die geruchten gegeven heeft is althans in het openbaar niets gebleken. Het ministerie schijnt bijeen te blijven en zal, zoo als wij reeds zeiden, met een programma voor de kamer verschijnen.

Van de benoeming van een gouverneur-generaal is nog niets bekend. De heer van Zuylen, zegt men, heeft bepaald verzocht niet in aanmerking te komen. Met zekerheid weet men echter ten dien aanzien nog niets.

De koning heeft, gelijk dit jaarlijks na Paschen geschiedt, eenigen tijd in de hoofdstad doorgebragt en is daar met geestdrift ontvangen. Jammer dat er gedurende het verblijf van Z. M. eene verstoring der orde plaats greep, die echter niet de minste politieke beteekenis had.

Zekere A. J. O., directeur van een dienstboden-bureau, die sedert eenigen tijd veel kabaal heeft gemaakt op de beurs en daarvan herhaalde malen is afgedrongen, steeds bleef volhouden de beurs te bezoeken.

Den 13den dezer is hij gestompt, geschopt, geslagen, weêr van de beurs gedrongen, ja, wat meer zegt, letterlijk er van geworpen; doch dit nam niet weg, dat O. den volgenden dag ter audientie is geweest, doch door de kamerheeren quasi is vergeten.

Den 15den was O. weer ter beurze, doch, toen hij bemerkte dat het volk op den Dam en rond de beurs zamenschoolde, had hij den moed niet zich te verwijderen. Eindelijk kwam de politie hem ter hulp en toen het volk dit merkte, stond het in massa tegen de politie op en wel zoo hevig dat men handgemeen werd; de sabels werden getrokken en de politieagenten sloegen er duchtig op los, waardoor eene hevige schermutseling plaats greep, die een zeer ernstig aanzien kreeg en ten gevolge had, dat verscheidene personen gewond werden.

De opstand was hevig en het volk scheen niet tot bedaren te komen: al grooter en grooter werd de massa, tot men eindelijk genoodzaakt was militaire hulp in te roepen. — Weldra verscheen dan ook een escadron dragonders, gekomm. door een offic., die het volk met getrokken sabels uiteendreven en O. onder sterk geleide naar de Spinhuissteeg, waar een bureau van politie is gevestigd, bragten. Daarna werden de gevatte belhamels in de hoofdwacht bewaard, tot dat de volksbeweging wat verminderd was; het escadron verzamelde zich en die belhamels werden onder zeer sterk geleide van politiedienaars en dragonders en zwaar geboeid naar de Oude Brugsteeg, waar ook een politiebureau gevestigd is, gebragt.

De opstand was groot, en er is menige glasruit ingeloopen, voetganger vertrapt en bij al die beweging heeft Z. M. meer dan een half uur voor de ramen van zijn paleis naar dezen volksoploop gekeken. De zaak is daarmede echter afgeloopen, men heeft er verder niets meer van gehoord.

De minister van kolonien heeft afwijzend beschikt op het adres der reeders, om het besluit omtrent de vermindering der vrachten van de N. H. M. met de 15 pCt., voor avarij en kaplaken niet uit te voeren.

NEDERLAND.

De Overland-post, loopende tot den 2den Maart, is den 23den April hier te lande aangekomen.

— *Rotterdam*, 23 April. De schrale noorden wind, die elk voorjaar in deze streken de ontwikkeling van den plantengroei belemmert, heeft zich gedurende de laatste 14 dagen weder sterk doen gevoelen. Ofschoon de temperatuur over dag, meestal bij fraai weder, tamelijk zacht was, vroor het gedurende den nacht enkele malen zoo sterk, dat men op sommige plaatsen een Ned. duim ijs in het water vond.

De prijzen der levensmiddelen blijven hoog en toonen weinig neiging tot verandering. De vrees, dat het verlies van aardappelen door de overstroomingen, den prijs van dat product nog aanmerkelijk zou doen stijgen, heeft zich niet bevestigd wegens de aanzienlijke aanvoeren uit Duitschland.

Omtrent de gevolgen van den geleden watersnood is thans weinig bijzonders meer te vermelden. De regering houdt zich ijverig bezig met het doen herstellen of opbouwen der woningen, zoowel in Maas en Waal als in den Bommelerwaard. De noodlijdenden zijn ook weder in hunne dorpen teruggekeerd, behalve de zieken. Te Hedel, Driel, Amerzoden en omstreken heerscht de typhus vrij sterk. De digting der doorbraken te Zuilichem en Nieuwwaal is voor *f* 21,000 aangenomen.

De groote loterij te 's Hage trekt de aandacht zeer. De groote massa voorwerpen zijn thans in de groote Gothische zaal in het paleis van den prins van Oranje tentoongesteld. Die tentoonstelling werd den 17den dezer op eene plegtige wijze, met eene redevoering door den graaf van Byland, onder het spelen der klokken, geopend. Bevorens was zij bezigtigd door de koninklijke familie, het corps diplomatique, de ministers enz.

De genoemde Gothische en eene andere nabij gelegen zaal en toren, voor de tentoonstelling bestemd, waren niet voldoende om alle voortbrengselen van kunst en vlijt, dadelijk aanschouwelijk te maken; vele bijdragen zijn bij gemis van plaats in cartons, enz. moeten besloten blijven. De zalen zijn op smaakvolle wijze gedrapeerd en van de noodige getimmerten en ijzerwerk voorzien. Vooral aan de zijde, waar vroeger het orgel in de Gothische zaal geplaatst was, ziet met thans eene fraaije draperie van vlaggen en wapenschilden. Het voornaamste sieraad van deze tentoonstelling is ongetwijfeld het 400tal schilderijen behalve de teekeningen en platen, gewrochten van meerendeels beroemde binnen- en buitenlandsche kunstenaars. Onder de stukken, die door vorstelijke personen zijn geschonken, blinkt dat van Z. M. den koning der Belgen schitterend uit. De industrieelen zijn mede niet achter gebleven, om schoone en kostbare voorwerpen naar de tentoonstelling te zenden. Men treft er aan sierlijke fauteuils en voltaires, canapés, zilverwerk, pendules, kristal- en glaswerk, en een tal van voorwerpen van allerlei aard, waarvan het meest opzettelijk voor deze verlooting is vervaardigd. Groote lof moet worden toegezwaaid aan de dames, die deze tentoonstelling met eene keur van handwerken hebben verrijkt. Gedurende maanden was men ijverig bezig met de vervaardiging van fraaije kussens, kleedjes, kraagjes, voetbanken, pantoffels, enz. enz., die hier worden aangetroffen; daaraan paren zich zoo vele fijn gewerkte tafeltjes, tabouretten, werkdoosjes en andere. Ook vindt men er enkele curiositeiten. Slaat men het oog op de boek- en kunstwerken, op de kaarten, atlassen, albums uit Nederland, Belgie, Frankrijk en Duitschland gezonden, dan ontwaart men dat ook in dat opzigt algemeene deelneming heeft geheerscht. De kostbaarste werken, soms uit een groot getal deelen bestaande, werden voor deze tentoonstelling bestemd. Schrijvers en uitgevers hebben blijken geleverd, dat ook zij op eene krachtige wijze tot het welslagen van eene goede zaak wenschen bij te dragen. Een fraai gewerkte lessenaar met prachtbijbel is een waar sieraad.

Wat de kunstschatten betreft, die op deze tentoonstelling prijken, vallen bij den eersten blik bijzonder in het oog de luisterrijke geschenken, door de vorstelijke personen gegeven en afzonderlijk geplaatst, als door Z. M. den koning een „Zwitsersch Landschap", een schilderstuk van W. J. van den Berghe; door H. M. de koningin een kapitaal „Bloemstuk", van mevr. F. L. Martin, geb. Schot; door den prins van Oranje „twee gezigten op Napels", van A. Pleijsier; door H. K. H. prinses Frederik, „Vruchten" door U. J. van de Sande Bakhuijzen; door Z. M. den koning der Belgen, het indrukwekkend tafereel van Verboeckhoven, „een troep paarden door wolven overvallen".

De vaderlandsche kunstenaars zijn o. a. vertegenwoordigd door L. Meijer (Marine); Koekkoek (Woelend water); W. van Deventer (Stil water, geschenk van M. de Geus); D. Bles (geestige schets van een oorlogsveld); C. Bisschop (Hinlopensch meisje); E. Koster (gezigt op Broek en Waterland); L. Hanedoes, (gezigt te Fontainebleau, een landschap), A. Schelfhout (een wintergezigt); Calisch (Fantaisiekopje); B. te Gempt (Honden); P. Stortenbeeker en J. A. L. de Haas (Vee); voorts Landschappen van F. A. van Deventer, J. Vogel, Roelofs, Lies, Hoppenbrouwers; ook mogen wij niet voorbijgaan het werk van mej. van de Sande Bakhuijzen en van H. Stolk (Bloemen).

Onder de Belgische schilders treft men, behalve het bovenvermelde uitmuntend tafereel van Verboekhoven, o. a. een gewrocht aan van Nic. de Keijzer (een kindje in het water); een Boschgezigt met figuren, door H. Boercе; een Grieksch meisje, door Witkamp; een lezende Griek, door A. Huijsman; een Studiekop, door Cabanel; Faust et Marguerite, door J. van Lerius; een tafereel van Joseph Severdonck; landschappen van J. Madow, A. Verbeek enz.

Van de Fransche schilders merkt men op een tafereel van T. Gudin (het Noorderlicht); les Soldats Huguenots, door Lebouchère en les Gueux des bois, door M. Kuytenbrouwer; een stuk van Bilders (landschap met vee), een Fantaisiekopje van M. Dorcy; en eene Triesterinne, door Portaels; en het geschenk der dochter van den grooten meester Arij Scheffer.

De Duitsche school heeft geen minder edele en beroemde vertegenwoordigers; wijzen wij slechts op de Landschappen van J. W. Starchenborch, O. Achenbach, C. E. Schlesinger, eene Marine van A. Achenbach, enz.

Deze zeldzame loterij, waarvan de opbrengst op 2½ ton geschat wordt, zal den 7den Mei beginnen. De tentoonstelling wordt door duizenden bezocht.

— Dezer dagen werd in het huis van arrest te Brielle binnengebragt, de persoon van Slavero Christio, geboren te Napolis di Romania, en als matroos dienende op het koopvaardijschip *de Kortenaer*, beschuldigd van een zijner makkers, in de herberg van Hendrik Koster te Hellevoetsluis, den neus te hebben afgebeten. Die neus, op cognac geconserveerd, is als stuk van overtuiging te Brielle ter griffie gedeponeerd.

— Te Bingen heeft voor eenige dagen een duel plaats gehad tusschen een Pruissisch officier en een oud heer uit Wiesbaden, ten gevolge van een twist bij de speelbank aldaar voorgevallen. Daar de oude heer niet wel ter been was, namen de strijdenden plaats op stoelen en vuurden hunne pistolen op elkander af, met dat gevolg, dat de oude heer in het boven dijbeen en de officier in de borst gestroffen werd.

— Wij vernemen, dus schrijft men uit Middelburg, dat de justitie weder op het spoor is van eene misdaad. Althans eergisteren begaven zich de waarnemende regter-commissaris, belast met de instructie van strafzaken, de officier van justitie en de substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank naar de woning eener vrouw op den Kinderdijk aldaar, die, naar de geruchten, verdacht wordt van eene poging te hebben aangewend om hare zuster te vergiftigen door het bedienen van aardappelen, waarin koppen van lucifers zouden zijn vermengd. Reeds zijn, naar men verzekert, drie deskundigen benoemd om de in beslag genomen spijs te onderzoeken. Inmiddels wordt het onderzoek voortgezet.

— Z. M. heeft goedgevonden, ten vervolge op HD. besluiten van den 22sten Junij 1860 en 30 Maart 1861, houdende toekenning van eervolle belooningen ter zake der 1ste en 2de Bonische expeditien:

1°. *te benoemen* tot ridder der 4de kl. van de Mil. Willemsorde de vier navolgende in Ned. Ind. dienende militairen, te weten: den sappeur 1ste kl. L. Schutt, voor zijn gedrag bij de 1ste Bonische expeditie, en den sergeant der sapeurs J. B. de Nevé, den kanonnier 1ste kl. N. Dell, en den cavalerist A. Beynen, voor hun gedrag bij de 2de Bonische exdeditie; en

2°. bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Nederland, *eervol te doen vermelden:* den flankeur F. C. Hallerstede, voor zijn gedrag bij de 1ste Bonische expeditie, en de cavaleristen C. F. Sommer en J. H. D. Steinert, voor hun gedrag bij de 2de Bonische expeditie.

Z. M. heeft *eervol ontslagen*, op zijn verzoek, den militairen adviseur bij het dep. van kolonien, den gepens. luit.-kolonel der artillerie in Ned. Ind. J. Vertholen, en hem tevens buiten bezwaar van den lande toegekend den titul. rang van kolonel; den offic. van adm. 3de kl. C. Fuhri en den scheepsklerk E. Eeg, beide dienende bij de zeemagt in Oost-Indie.

FRANKRIJK.

Eene brochure van den hertog van Aumale, vervat in den vorm van een brief aan prins Napoleon, in antwoord op zijne bekende rede in den senaat, is van den volgenden inhoud:

Brief over de Geschiedenis van Frankrijk, aan prins Napoleon.

Prins!

In eene rede, door u uitgesproken en die op verschillende wijze uwe toehoorders en uwe lezers getroffen heeft, hebt gij de heeren Troplong en de Persigny dank gezegd voor de lessen uit de Romeinsche en Engelsche geschiedenissen, die zij aan ons land gegeven hebben en waarvan gij profijt getrokken hebt. Ik wensch aan die lessen eenige woorden over de geschiedenis van Frankrijk toe te voegen.

Terwijl het hoofd uwer dynastie (ik behoud zijne eigene woorden) te Ham, door eene gevangenisstraf van zes jaren, zijne roekelooze schending van de wetten zijns vaderlands boette, maakte hij, zonder eenige belemmering, gebruik van zijne regten als burger en gispte vrijelijk in de dagbladen het wettige gouvernement, dat hij begonnen was met openlijk geweld aan te vallen.

Mijn toestand is geheel anders en ik vraag zulke voorregten niet. Uit mijn land verbannen zonder eenige wet geschonden, zonder mijn lot door eenigen misslag verdiend te hebben, ben ik alleen daardoor in Frankrijk bekend, dat ik onder zijne vaan ben opgevoed en dat ik haar trouw gediend heb tot den dag, waarop ik er gewelddadiglijk van gescheiden werd. Maar heeft mij die ballingschap het natuurlijkste regt, het heiligste van allen ontnomen, het regt om mijne openlijk gehoonde familie, en met haar, Frankrijks verleden te verdedigen? Kan na den beleedigenden aanval, dien eene zoo sterke en u zoo veel vertrouwen inboezemde regering, heeft overgenomen, verspreid, op alle muren aangeplakt, mijn antwoord volgen en verspreid worden, overeenkomstig de wetten, op denzelfden vaderlandschen bodem? Ik wil er de proef van nemen; indien de poging tegen mijn wensch uitvalt, en indien gij met verachting van de meest eenvoudige eischen der billijkheid en der eer, mijne stem in Frankrijk onderdrukt in eene zoo wettige zaak, dan zal zij ten minste eenigen weerklank in Europa vinden en de weldenkenden in alle landen aan het hart gaan.

Gij hebt gesproken van de ergerlijke oneenigheden, waarvan alle Bourbons het voorbeeld hebben gegeven. De jonge tak van dit huis schijnt meer dan elke andere uwe verontwaardiging opgewekt te hebben; en indien ik op het eerste der zitting mag afgaan, dan vormden de prinsen van Orleans in de door u met groote omtrekken geleverde schets, eene sombere groep, bestemd om op den donkeren voorgrond te komen van de schitterende schilderij van de eendragt en de deugden der Napoleons, daar er thans geen Bonaparte meer is.

Indien gij ons de eer hadt bewezen ons eene eenigzins naauwkeurige definitie te geven van hetgeen gij noemt ***het nieuwe openbare regt***, ik weet niet of ik het dan ten eenemale met u eens zou zijn geworden; maar ik betreur het oude régime niet meer dan gij. In allen gevalle heb ik niet dienzelfden afkeer als gij van Frankrijks verleden; ik erken het bestudeerd te hebben, zonder dat mijne nationale eigenliefde, even prikkelbaar als de uwe, daaronder smartelijk werd aangedaan; en ik vond zelfs eenigen roem in de annalen van dit oud geslacht, onder welks hoede een klein koningrijk, van twee of drie provincien, geworden is die groote natie, wier magt gij erkent. Dat onder deze lange reeks van vorsten, middelmatige en slechte gevonden worden; dat in de geschiedenis van dit tal van verspreide takken op zooveel troonen, misslagen, zwakheden, afdwalingen, misschien misdaden, aan te wijzen zijn, dit stem ik gaarne toe. De koninklijke familien, zelfs de keizerlijke, ontgaan de algemeene wet der menschheid niet! De Voorzienigheid deelt niet altoos in gelijke mate een tal van deugden toe aan hen, die door hunne geboorte geroepen kunnen worden over hunne gelijken te regeren. De nadenkende mannen, die den monarchalen regeringsvorm wenschten te behouden, met behoud van de regten des volks, hebben dan ook een waarborg tegen die soort van gevaren gezocht. Zij wilden èn de stabiliteit èn de eenheid èn de traditie tegelijk aan de natien verzekeren en haar het middel geven, om haar eigen regering te leiden, hare zaken te besturen, in één

woord, haar niet overgeleverd laten aan de luimen van een enkel man. Dit is de oorsprong van het constitutionneele regeringstelsel, dat, Gode zij dank! weldra schijnt gevestigd te zullen worden in geheel Europa, en dat, door een noodlottig spel der fortuin, zoo ik hoop slechts voor eene wijle, verdwenen is van Frankrijks grondgebied, om zich te verspreiden over het overige vasteland.

Die verdeeldheden, welke gij aan de Bourbons ten laste legt, zijn, geloof dit, niet hun uitsluitend erfdeel; zij hebben bij alle familien bestaan, die langen tijd geregeerd hebben. Gij hebt u onlangs verbonden aan een der grootste en beroemdste huizen van Europa. Lees de geschiedenis van dat huis en gij zult zien, dat vóór twee honderd jaren het hoofd van den tak Savoye-Carignan, dezelfde die thans op den troon zit, herhaaldelijk de vreemden in zijn vaderland bragt om het regentschap aan zijne schoonzuster te ontweldigen. Voor nog korten tijd ging de grootvader uwer edele en godvruchtige gemalin door voor iemand, die niet altijd de trouwste onderdaan geweest is van koning Karel Felix. Het huis Savoye is niettemin een der geachtste en populairste van geheel Europa.

Indien uwe familie, gedurende tien eeuwen den eersten troon der wereld bezeten, herhaalde malen vijf of zes andere kroonen gedragen had; indien, gedurende eene zoo lange loopbaan, het openbare en afzonderlijke leven van al hare afstammelingen tot de historie had behoord en ons thans vrij van alle smet scheen; indien zij evenveel groote koningen, evenveel veldheeren, evenveel krijgslieden, op het slagveld gesneuveld, kon aantoonen als het koninklijk huis van Frankrijk (historisch is dit nog zijn ware naam), dan zoudt gij misschien het regt hebben u streng te toonen; want — en neem dit wel in aanmerking — gij kunt de vorstelijke familien niet meer vonnissen met de gestrengheid van een republikeins wijsgeer. Gij geniet thans eene menigte privilegien, die u dat voordeel ontnemen. Op zekeren dag zijt ge senator, grootkruis, divisie-generaal, prins van den bloede geworden, niet om uwe verdiensten, die toen nog onbekend waren, maar uit regt van geboorte, en uw standpunt moet met uwe fortuin veranderd zijn.

Wat men ook zeggen moge, er is geen parvenu meer, noch in het Paleis-Royal, noch in de Tuilerien. De souvereine huizen, en ik geloof dat gij beweert tot een te behooren, de souvereine huizen tellen slechts één parvenu, hunnen stichter. Dien titel— want het is er een — zal de historie geven aan den onbekenden tweeden luitenant der artillerie, die vijftien jaren nadat hij de militaire school van Brienne verlaten had, de kroon van Karel den Groote op zijn hoofd plaatste. Maar men is geen parvenu, wanneer men zijn erfregt te Straatsburg en te Boulogne heeft aangeplakt; wanneer men, zonder overgang, van de ballingschap tot het gezag gekomen is, en wanneer men Napoleon III heet. Gij spreekt thans in schoone bewoordingen van den coup d'état van 2 December. Men heeft u evenwel dien dag niet ontmoet in die groep van getrouwen, die naar het Elysée snelden, om zich onverschrokken aan de fortuin van den nieuwen dictator te wijden. 't Is waar, gij waart ook niet meer onder de vertegenwoordigers der natie, die aan het hôtel der marine van het tiende arrondissement protesteerden tegen de schending van 's lands wetten. Waar waart gij dan? Niemand zou het thans nog kunnen zeggen, indien, onder de vastberadene mannen die op dat angstige oogenblik met elkander raadpleegden, of hun pligt niet gebood achter de barricades te gaan strijden, eenigen zich niet herinnerden, u eensklaps in hun midden te hebben zien verschijnen, om weder te verdwijnen, toen nadat de fortuin zich reeds verklaard had — de policie kwam om die mannen uit naam des overwinnaars gevangen te nemen. Geloof mij, roem niet te zeer op zulk een laatkomenden ijver, en ga, in uwe retrospective geestdrift, uit onderscheiding jegens uwe Italiaansche vrienden, thans niet zoover, dat gij tusschen de gelukkige zamenzwering en de onderneming van Garibaldi eene parallel trekt, die welligt niet in den smaak zou vallen van den patriot van Caprera. Eene zaak verwondert mij, namelijk dat de hertog van Orleans, mijn grootvader, geen genade bij u gevonden heeft, bij u, die even als hij, in eene republikeinsche vergadering op de linkerbanken plaats genomen had. Daarmede ook, het is waar, houdt de overeenkomst op in uw beider lotgevallen. Op eene noodlottige helling voortgedreven, wist hij geen weerstand te bieden aan betreurenswaardige vervoeringen: hij boette zijn misslag. Hij verliet de nationale conventie om het schavot te bestijgen, en gij zijt van de banken der bergpartij slechts afgedaald, om het prachtige verblijf binnen te treden, waar de hertog van Orleans geboren was.

In de eerste uitbarsting uwer monarchale loyauteit, hebt gij ook de afstammelingen willen wikkelen in het anathema, waarmede gij den grootvader troft. De stenographie heeft dit fragment uwer verwenschingen weggelaten, en daar ik niet de voldoening had u te hooren, ken ik de woorden niet, waarvan gij u welligt bediend hebt; ik ken slechts dit ééne woord: *de prinsen van Orleans*. Ongetwijfeld duidt gij met dien geslachtsnaam den koning Lodewijk Philips aan, wien gij, in de zuiverheid uwer begrippen over het erfregt, welligt geen koninklijk karakter kunt toekennen. Dacht gij hem het verwijt te doen, dat hij voor Frankrijk in 1792 gestreden heeft, en dat hij zijne divisie te Valmy en te Jemmapes moedig aanvoerde? Of zijt ge veeleer van gevoelen dat hij te vrijzinnig was onder de restauratie, en dat hij te wijzen raad gegeven heeft aan Karel X? Want gij weet wel dat hij nimmer zaamgezworen heeft. Beweert gij dat hij de Julij revolutie, de zuiverste van alle omwentelingen, had moeten veroordeelen en weigeren den openstaanden troon in te nemen, waartoe hem de vertegenwoordigers der natie riepen? Wat zijne zonen aangaat, gij veroordeelt hen zeker, omdat zij in 1848 op de nationale garde van Parijs het geschut niet hebben laten losbranden; omdat zij niet gepoogd hebben het Afrikaansche legeraan te vreren; omdat zij in één woord, de ballingschap verkozen hebben boven den burgeroorlog, toen zij geloofden dat Frankrijk weldra het bloed van al zijne zonen zou kunnen noodig hebben.

Ach, ik begrijp, wanneer gij aan de Februarij-omwenteling denkt, uwe gramschap, indien zij eenige maanden later uitgebarsten ware, dan had zij uwen vader in de kamer der pairs gevonden, in het genot van eene goede dotatie, op uw hoofd teruggevallende. Zoudt gij misschien de stappen vergeten hebben, door koning Jérôme en door u aangewend, den gelukkigen uitslag daarvan, in 1847, de gunst die u verleend werd om in Frankrijk terug te keeren, van waar de wet u verbande, en de zoo welwillende ontvangst die u op Saint Cloud te beurt viel? Maar onder de kamerdienaars, die de antichambre des keizers vullen, zoude gij hem kunnen herkennen, die u in het kabinet van Louis Philippe geleidde, toen gij hem kwaamt dank zeggen voor zijne goedheden en nieuwe er bij verzocht.

Sla den *Annuaire Militaire* open, zie er de lijst der generaals op pensioen. Gij vindt er den naam van den adjudant van denzelfden koning, die in 1830 belast was om te Parijs koningin Hortense en haren zoon, thans uwen keizer, te ontvangen. De koning had de wet geschonden, toen hij aan uwe tante vergunning gaf in Frankrijk terug te keeren en, wat erger is, hij had die vergunning verleend zonder medeweten zijner ministers. Dit is, geloof ik, de eenige inconstitutionele daad, welke men hem ten laste kan leggen. Maar er zijn in dit voorval eenige bijzonderheden, die verdienen u medegedeeld te worden.

's Daags nadat de koning der Franschen aan de koningin Hortense audientie had verleend, werd een ministerraad gehouden. »Wat is er voor nieuws, mijne heeren?" vroeg de koning, terwijl hij ging zitten. »Er is een gewigtig nieuws, Sire," gaf de maarschalk Sault ten antwoord; door de gendarmerie ben ik met zekerheid te weten gekomen, dat de hertogin van St. Leu en haar zoon het zuiden van Frankrijk zijn doorgetrokken." De koning glimlachte.— »Sire!" zei daarop de heer Casimir Périer, »ik ben instaat het berigt hetwelk de maarschalk u daar geeft, aan te vullen. Niet alleen is de koningin het Zuiden van Frankrijk doorgereisd, maar zij bevindt zich zelfs te Parijs. Zij is gisteren bij Uwe Majesteit ter audientie geweest." — »Gij zijt zoo goed ingelicht, mijnheer de minister," hernam de koning, »dat gij mij geen tijd laat om u iets mede te deelen." — »Maar, Sire, ik heb u nog iets te zeggen. Heeft de hertogin van St. Leu haar zoon niet verontschuldigd wegens zijne afwezigheid, op grond dat hij uithoofde van ongesteldheid zijne kamer moest houden?" — »Ja wel," was het antwoord. — »Welnu, Sire, stel u daaromtrent gerust. Hij is niet ziek. Op hetzelfde oogenblik dat Uwe Majesteit de moeder ten gehoore ontving, hield de zoon eene bijeenkomst met de voornaamste hoofden der republikeinsche partij en zocht met hen naar middelen, om op de meest zekere wijze uwen troon omver te stooten." Lodewijk Philips sloeg dit berigt in den wind, maar de kuiperijen duurden voort, en de minister, die minder afhankelijk was dan zij die tegenwoordig de bedoelingen van uwen neef zoo duidelijk aan de kamers bloot leggen, nam op zich een einde te maken aan het verblijf van koningin Hortense en haar zoon in Frankrijk.

Naarmate ik met schrijven voortga, komen mij ook uwe grieven tegen het huis Orleans voor den geest. Onder uwe regeringsbeginselen is er een, dat zeer wezenlijk is, hetwelk Lodewijk Philips, naar uwe meening door zijne te groote goedhartigheid, verzuimd heeft in toepassing te brengen. »Laat de legitimisten," hebt gij gezegd, »of uit Engeland komende opgewonden republikeinen (gij vergeet de Orleanisten, maar dank u voor deze ommissie, die ik als louter toeval beschouw) dat met een duizend of vijftien honderd man beproeven eene landing op onze kusten te doen; wij zouden ze kort en goed een kogel door den kop jagen." Nu heeft er onder de Julij-regering een aanslag op Straat-burg en eene landing te Boulogne plaats gehad, zonder dat er iemand gefusilleerd is! Dat was dan ongetwijfeld eene groote fout! Welnu, die Orleanisten zijn onverbeterlijk en als er zoo iets weer begon, dan geloof ik zeker dat zij even lankmoedig zouden zijn als vroeger! Maar wat de Bonaparte betreft, als het op fusileren aankomt, dan kan men op hun woord rekenen. En, let wel, prins! van alle beloften, die gij en de uwen gedaan hebt of kunt doen, is dit de eenige op welker uitvoering ik rekenen zou.

Want, gij moet het mij toestemmen, het tegenwoordig gouvernement, in vele opzigten zoo gelukkig, heeft minder succes in de vervulling zijne beloften. Er was een man die de republikeinsche constitutie bezwoer; die eed was de weg tot den tweeden December. Men zeide: »het keizerrijk is de vrede," en wij hebben toch de oorlogen in de Krim en Lombardije gehad. In 1859 moest Italie vrij zijn tot aan de Adriatische zee, en toch zijn de Oostenrijkers nog in Verona en Venetie. Het wereldlijk gezag van den paus moest geëerbiedigd worden, maar wij weten hoe het daarmede staat en de groothertogen wachten nog altoos op de herstelling, die hun bij den vrede van Villafranca werd aangekondigd. Ik weet, dat het moeijelijk is veel te beloven en dan altoos het beloofde na te komen; ik weet ook wat de gemakkelijke rol beteekent, die beurtelings naar de eischen van den toestand, nu eens door de oude partijen, dan eens door de manifestatien van den wil der verschillende nationaliteiten, dan weder door de politiek van Engeland enz. gespeeld wordt, doch vergun mij slechts, door het feit der omstandigheden zelve aan te toonen dat eene strenge uitvoering van aangegane verbindtenissen niet tot de deugden behoort, die de familie Bonaparte ons op eene treffende wijze vereenigd behoort voor te stellen; zij aan wie men zooveel schoone hoop geeft, zullen wèl doen met zich daarvoor in acht te nemen.

Op uwe philippica tegen de oudere en jongere Bourbons hebt gij eene lofrede op de Napoleons laten volgen. De Napoleons! daags na het proces Patterson heeft dit meervoud niet nagelaten eenige verwondering te weeg te brengen. Wij zijn sedert lang gewoon aan de vergoding van den grooten keizer; wij hebben de *Victoires Conquêtes* gelezen, de voorstellingen in den Cirque bijgewoond, de liedjes van Béranger gezongen, gretig geluisterd naar de verhalen der onbekende of beroemde acteurs uit het keizerlijk tijdperk; en de Julij-regering, wier nagedachtenis en vertegenwoordigers gij met zooveel verbittering vervolgt, had het standbeeld van uwen oom weder op den pedestal geplaatst, zijne asch in den Dom der Invaliden ontvangen en de muren van het paleis te Versailles met de afbeeldingen zijner heldendaden bedekt. Maar vreest gij niet de gestalte van den halfgod te verkleinen, door ook zijn geslacht in den glans van zijn aureool te wikkelen? Want ook wij weten hoe de tijdgenooten over de broeders van den keizer dachten en spraken, en, om ons slechts te bepalen tot de meest sprekende feiten, zijt gij vergeten dat aan Lodewijk de kroon van Holland, aan Joseph het bevel over de Spaansche armee, aan Jerôme het commando over het legerkorps dat hij naar Rusland voerde, moest ontnomen worden? Hebt gij ook niet een bloedverwant, Fodewijk Lucien, die, zoo ik mij niet bedrieg, te midden der continentale blokkade in Engeland werd geboren, werwaarts zijn vader de wijk had genomen? En Murat in 1814? Maar ik ga niet verder, want deze had althans honderdmaal onze eskadrons ter overwinning geleid; en bovendien koester ik voor de overwonnenen en de dooden denzelfden eerbied, dien gij alleen voor de gelukkigen en levenden eischt.

(*Vervolg hierna.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Rotterdam, 25 April.

De Oost-Indische landmail, loopende tot 16 Maart, is, blijkens de heden openbaar gemaakte telegrafische dépêches, gisteren te Triëst aangekomen.

— De zich te 'sHage gevormd hebbende commissie ter inzameling van liefdegaven, ten behoeve van hen, die op Midden-Java door de jongste overstroomingen ongelukkig zijn geworden, en bestaande uit de HH. Bernhard Hertog van Saxen-Weimar, J. J. Rochussen, G. L. Baud, J. C. Reijnst, A. de Kock en J. W. H. Smissaert, doet heden, te 'sHage, met toestemming van heeren burgemeester en wethouders, aan de huizen der ingezetenen eene collecte.

De collect. zijn de HH. D. v. Aalst, A. L. v. Andriesse, G. L. Baud, H. Bekking, A. M. Bousquet, G. G. Couperus, J. R. Couperus, P. T. Couperus, J. F, A. Coertsen, F. van Delden, Z. A. Eekhout, J. L. B. Engelhard, J. G. A. Gallois v. Gagern Cransen, jhr. H. Gevers, dr. Hester, J. C. W. baron van Heeckeren tot Walien, M. G. van Heel, J. D. van Herwerden, jhr. mr. D. Juhius van Hemert, P. Jeekel, jhr. H. A. van Karnebeek, J. B. Kleijn, F. A. Kortz, H. A. W. baron de Kock, J. R. Lange, A. van der Leeuw, H. Hope Loudon, J. C. W. Merkus, B. J. van der Plas, H. W. A. ridder van Rappard, jhr. J. C. Reijnst, C. H. F. Riesz, J. J. Rochussen, Chr. baron de Sales, D. W. Schiff, W. E. M. van Schmid, G. de Serriere, V. P. G. de Serriere, J. C. J. Smits, J. W. H. Smissaert, H. C. Staring, F. ridder de Stuers, G. E. Tolsma, E. van de Velde, J. H. Vemer, P. Vreede, Bik, A. J. Weddik, T. J. Willer en D. L. Wolfson.

Blijkens de aankondiging der commissie zal de opbrengst dezer collecte en de verdere bijdragen, welke mogten inkomen, niet in de staatskas gestort, maar aan particulieren op Java worden overgemaakt, met het bepaalde doel, om daaruit tegemoetkoming te verleenen zoo wel aan min gegoede Europeanen en hunne afstammelingen, als aan inlanders, voor verliezen, waarvan de vergoeding niet kan geacht worden eigenaardig tot de staatszorg te behooren. — Terwijl men mag vertrouwen, dat het Indisch bestuur zal voortgaan, zooveel noodig en mogelijk te voorzien in de verzorging en in de eerste behoeften van zooveel duizende noodlijdenden, kan men niet verwachten, dat verliezen, als hiervoren bedoeld, uit de staatskas zullen worden vergoed.

De commissie heeft het niet overbodig geacht, op dit onderscheid bepaaldelijk te wijzen, ten einde niemand zich van het brengen van offers zou laten terughouden door de overweging, dat daardoor slechts de koloniale geldmiddelen zouden worden gebaat. Met het oog daarop heeft de commissie zaagenboden, om de gelden, door andere commissien ingezameld, zoo mede de bijdragen van elders gevestigde commissien en particulieren, tot de vooromschrevene bestemming naar Java over te maken.

— Naar men verneemt heeft de commissie, die zich te Rotterdam heeft geconstitueerd tot inzameling van gelden, ter leniging van de rampen der noodlijdenden door de overstroomingen op Java, reeds meer dan f 25000 verzameld.

— Van de verschillende corpsen en wapens van het leger hier te lande, zijn weder een aantaal vrijwilligers dier corpsen bij het leger in Oost-Indie overgegaan. De minister van oorlog laat dan ook niets onbeproefd om de werving voor gemeld leger zooveel mogelijk aan te moedigen en te bevorderen, hetgeen genoegzaam blijkt uit de veelvuldige detachementen supletietroepen die binnen betrekkelijk korten tijd naar Java vertrokken zijn, meest allen zamengesteld uit Nederlandsche militairen, die reeds een geruimen tijd bij de corpsen hier te lande hebben gediend.

— Ten gevolge van de zoogenaamde bijbellezingen of bijbelverklaringen, die het genootschap tot Evangelisatie hier te lande nog steeds door hare zendelingen, bij voorkeur in Roomsch Kath. gemeenten, doet houden, heeft te Maastricht een hevig tumult plaats gehad. Het gemeen schoolde jl. Zondag avond voor het door den Evangelist gehuurde lokaal zamen, wierp de glazen in, drong er binnen, vernielde alles wat onder de hand kwam, joeg de toehoorders uiteen en wierp den spreker met rotte appelen. Op den daarop volgenden Maandag werden de ongeregeldheden voortgezet in sommige herbergen, waar zich personen bevonden die men bij den Evangelist had gezien en die de zaak ook verdedigden. Deze lieden werden daarop duchtig mishandeld, zoodat de politie tusschen beiden komen en van hare wapenen gebruik maken moest.

Laatste Telegrafische Dépêches.

BUITENLAND.

Volgens eene dépêche van de Poolsche grenzen, is te Warschau reeds strenge uitvoering gegeven aan de waarschuwing tegen het zingen van vaderlandsche liederen. Verscheidene personen, die zich met dat doel naar de kerken hadden begeven, zijn in hechtenis genomen. Voorts wordt uit Warschau geschreven, dat bij besluit van keizer Alexander niet alleen zij, die gedurende de laatste gebeurtenissen, hun ontslag als ambtenaren hebben genomen, tot nader order hun regt op pensioen verloren hebben, maar ook dezulken, die het voornemen aan den dag gelegd hadden, om hun ontslag in te dienen. Aan de *Patrie* wordt gemeld, dat vele ambtenaren, die hun ingediend ontslag geweigerd hebben in te trekken, tot straf daarvoor reeds gevankelijk naar de vesting Modlin gebragt zijn.

Eenige onafhankelijke bladen vallen in zeer ongunstig oordeel over den brief van den generaal Cialdini aan Garibaldi. Welk regt, vragen de bladen, had eerstgemeldt om aldus tot den ex-dictator te spreken en zich alzoo te stellen boven de Sardinische regering zelve? Wanneer Garibaldi de waardigheid van laatstgenoemde en van het parlement werkelijk heeft te kort gedaan, zoo als Cialdini zegt, dan behoort de kwestie uitgemaakt te worden in het parlement; maar zij mag niet tot een persoonlijken aanval van een generaal op den anderen leiden. Buiten het parlement zijn beiden als officieren ondergeschikt aan den minister van oorlog, en deze heeft, evenmin als graaf Cavour, het noodig geacht in het parlement den aanval te keer te gaan. Diezelfde bladen vinden dat het antwoord aan Garibaldi op den beleedigenden brief van Cialdini allezins waardig en vaderlandslievend is.

Turin, 24 April. Gisteren avond heeft te Milaan eene manifestatie ten gunste van Garibaldi plaats gehad. Een honderdtal vrijwilligers liepen door de straten en riepen: *Leve Garibaldi!* Men is echter zonder inspanning in geslaagd de orde te herstellen.

In de kamer van afgevaardigden heeft de heer Mamiani heden de volgende motie voorgesteld: »De kamer verklaart plegtig, dat de nationale gardes in de zuidelijke provincien zich gedurende de jongste gebeurtenissen verdienstelijk jegens hun vaderland hebben gemaakt:" — Na eene korte gedachtenwisseling werd die motie met bijna algemeene stemmen aangenomen.

In antwoord op eene interpellatie verklaarde de heer Minghetti dat de regering zich ijverig bezig houdt met de reorganisatie der nationale garde. — Aan den generaal Coesenz zal de betrekking van inspecteur dier garde worden opgedragen. Alleen aan de Napolitaansche nationale garde zijn reeds 93,000 geweren uitgereikt.

Tusschen Garibaldi, Cavour en Cialdini is eene volledige verzoening tot stand gekomen. — Garibaldi heeft eerst met Cavour en daarna met Cialdini een onderhoud gehad. Vervolgens is hij naar de villa Pailavicini vertrokken.

Parijs, 24 April. De *Paijs* logenstraft het gerucht als zouden de Fransche troepen uit Rome teruggeroepen zijn.

Hetzelfde blad meldt dat een Russisch leger van 50,000 man aan de Pruth geconcentreerd is, met last om het oog te houden op de gevolgen der heerschende gisting in Europisch Turkije. Oostenrijk heeft een gelijksoortigen maatregel genomen, maar zal zijne troepen de Turksche grenzen niet laten overtrekken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

REMBANG. — Ten gevolge van zware regens zijn de rivieren Beter en Djomblang, in het regentschap Blora, zoodanig buiten hare oevers getreden, dat vijf dessas daardoor overstroomd zijn, en wel zoodanig dat in enkele huizen het water eene hoogte van twee voeten bereikte.

Daardoor zijn ruim 151 bamatten padi van den jongsten oogst verloren geraakt. Het bestuur heeft het noodige verrigt tot tegemoetkoming in de geledene schade.

BAGELEN. (Mei). — De weêrsgesteldheid blijft voortdurend regenachtig; hoewel de regens minder algemeen zijn, vallen dagelijksch echter nog buijen, die in hevigheid weinig zijn verminderd met vroeger. Kortstondige bandjirs, die telkens weder op nieuw schade veroorzaken, zijn hiervan het gevolg.

Op den 20sten dezer bezweken de vier noodbruggen over Kalipoetih, Gowong, Djali en Bawang, allen in de afdeeling Ledok. De brug van Gowong op den weg van Ngaderodjo naar Blimbing is in een betrekkelijk kort tijdsbestek reeds drie malen vernield.

Aardstortingen hebben nog immer plaats, doch de bevolking is thans beter voorbereid en slechts zelden heeft men daarbij het verlies te betreuren van menschenlevens.

Aan het herstel van de vernielde waterleidingen wordt steeds gearbeid; die van Boro is thans gereed, ten koste eener grond-verplaatsing van meer dan 60,000 kubieke el; ook de leiding van Kali meneng onder Koetoardjo is hersteld; niet zoo gelukkig is men geslaagd in het herstellen der groote leiding van Kedoeng Poetri; het tot dat einde verrigte werd tot twee malen toe weder door een bandjir vernield.

Aan het kunstwaterwerk te Bedegolan is onafgebroken met 1100 man daags doorgewerkt, desniettemin is de doorbraak aldaar nog niet gedigt kunnen worden; herhaalde malen hebben de schanskorven twee ellen onder water gestaan.

De waterstand in de Rawa blijft dan ook vrij hoog en blijkt al meer en meer, dat, ten gevolge van de buitengewone aanslibbing van den noordelijken oever, het gevaar van overstrooming voor Ambal is toegenomen.

Aan de wegen is nog niet gewerkt; karrentransporten kunnen evenwel ongehinderd passeren. Voor rijtuigen is de regtstreeksche gemeenschap met Keboemen en Banjoemas nog immer gestremd.

In de afdeeling Ledok zijn op groote schaal tweede gewassen veldvruchten aangeplant.

Volgens opgave van het hoofd van het plaatselijk bestuur bedraagt de uitgestrektheid geplante of ter beplanting met verschillende veldgewassen bewerkte velden op Sawah's 5858 bouws, op tegals 8698 bouws.

Onder Ambal heeft de Polowidjo-aanplant veel te lijden van de vochtigheid van den ondergrond. Daarentegen is de stand der uitgestrekte Kassave-aanplantingen in de afdeeling Karang Anjar uitmuntend te noemen. Onwaardeerbaar is de weldaad, door de overbrenging van dit nuttige voedinggewas nu een 12tal jaren geleden, aan de bevolking bewezen.

Het beplanten der sawah's met tweede gewas wacht steeds op droogte.

De uitdeeling van akkerbouw-gereedschappen heeft plaats gehad; in het geheel zijn verdeeld geworden:

2369	stuks	patjoels.
2512	"	ploegijzers
590	"	dissels (petels.)
510	"	kap-messen (golloks.)
598	"	graasnij-messen (arits.)
106	"	tabaksnij-messen.
120	"	schoppen.

Het noodige is verrigt voor den inkoop eener aanzienlijke hoeveelheid padi, om te dienen tot reserve bij eventuële behoefte in de laatste maanden des jaars.

MENADO (Maart en April.) — De gezondheidstoestand liet in deze residentie, vooral in de strandnegorijen, veel te wenschen over. Te Tintjep (district Sonder) en in de strandnegorijen, aan gene zijde van de Kanosopo, waren zoo vele koortslijders, dat er van andere districten hulp moest gezonden worden om de padi, die daar reeds gerijpt was, te plukken. Ook ter hoofdplaats Menado kwamen vele gevallen voor van tusschenpoozende koorts, terwijl zich bij enkele personen waterpokken vertoonden. In beide maanden is er veel regen gevallen, dikwerf vergezeld van hevig onweder en harde westelijke winden. In den loop der maand April deed de resident eene inspectiereis om de padi aanplantingen der districten Bantik Tonbaurij, Kakaskassang, Tomohon, Tarongsong, Rembokken, de beide Tondano's en Aris te bezigtigen. Over het algemeen leverde deze inspectiereis, hoewel te midden van het ongunstigste weder volbragt, veel stof tot tevredenheid. De velden waren veel uitgestrekter, de aanplant geregelder, en met meer zorg bewerkstelligd dan in eenig jaar te voren. Het graan stond dan ook daar veelbelovend te velde. Reeds in de maand Mei zou een groot gedeelte daarvan geoogst kunnen worden. Op andere plaatsen, als te Likoepang en het eiland Bunakeng, stond de rijst evenzeer veel belovend en was er met het oogsten een aanvang gemaakt.

In de afdeeling Belang hadden de cacao-aanplantingen een beter en gezonder aanzien dan vroeger en waren de boomen vol gezonde vruchten.

Steeds werd voortgegaan met het uitkappen der boomen, die te digt op elkander geplant zijn en met het inzamelen van bedorven vruchten en takken, die daarop verbrand worden.

Deze handelwijze, op den duur voortgezet, schijnt goede resultaten te zullen opleveren.

Bij de aanwending van het middel, door den hoogleeraar de Vriese aanbevolen (het bestrooijen der boomen met bloem van zwavel) heeft men tot nog toe geen baat gevonden.

Mogelijk hebben de felle regens tot dus verre de gunstige werking daarvan belet.

Over het algemeen wordt er thans veel meer zorg dan vroeger aan die kultuur door de bevolking besteed. De hooge prijzen van ƒ120 per pikol, die dit artikel thans weder behaalt, zijn daarop niet zonder invloed.

Ook de aansporingen van het bestuur hebben tot die verhoogde belangstelling het hunne bijgedragen.

In den namiddag van den 30sten April werd een twaalfjarige jongeling, Joël Lenkong genaamd, op omstreeks 500 vademen van de sawahvelden van Sawangan, door eene groote slang (Oelar Patola) aangevallen en gedood. Zijne bloedverwanten vonden een paar uren na het gebeurde het verbrijzelde ligchaam van den jongeling in de magt van het ondier, dat zich om hetzelve gekronkeld had en in de middagzon zich scheen te koesteren. Men slaagde er in de slang te dooden en het verminkte lijk te bevrijden. Bij meting bevond men, dat het dier 3½ vadem lang en 2½ voet in omtrek was.

Den 20sten Maart werd de tijding ontvangen, dat zich tusschen Kottaboena en Tandjong Flesko nabij Nuangan een aantal rooversprauwen vertoond had, en dat de roovers drie menschen van Bolang Mogondo gedood, een gewond en zes gevankelijk weggevoerd hadden. Ook gaf men op, dat zij eene prauw blotto, naar Gorontalo bestemd, aangevallen en de opvarenden geroofd en gedood hadden.

Eenige Bandjoresche tripang-visschers onder aanvoering van Iman Sarilama en Radja Moesa waren met hen slaags geweest en hadden hen doen aftrekken. Van deze berigten werd met het den 22sten te Menado gearriveerde stoomschip van W. Cores de Vries aan den kommanderenden officier van het station Ternate mededeeling gedaan; onmiddelijk na ontvangst van deze tijdingen, waren eene kruisboot en twee kruisrorchés naar Kottaboena gezonden, tot het inwinnen van informatien en het verleenen van hulp.

Intusschen werd in den avond van den 24sten Maart wederom berigt ontvangen, dat de roovers zich nabij het strand van Malibagoe vertoond en andermaal eenige menschen weggerooofd hadden.

Op deze tijding werden onmiddelijk bevelen uitgevaardigd naar Likoepang, Kema en Belang om eenige praauwen met vrijwilligers gereed te maken, ten einde de roovers, zoo mogelijk, te achterhalen.

Den 25sten Maart des avonds vertrok de resident met 30 praauwen, bemand met gewapende vrijwilligers van Kema, en onderzocht, door het maanlicht begunstigd, de geheele kust tot aan Belang. Na aldaar nog eene versterking van 13 praauwen bekomen te hebben, werd de togt op dezelfde wijze voortgezet tot Kottaboena, waar men in den nacht van den 26sten arriveerde. Hier werd vernomen, dat de roovers in het geheel acht menschen gedood, een verwond en dertien geroofd hadden; dat de blotto, naar Gorontalo bestemd wel door de roovers was aangerand, maar tijdig was ontzet door de Bajoresche praauwen onder Radja Moesa en Iman Sarilama.

De togt werd voortgezet tot Nuangan, doch daar men, niettegenstaande het strengste onderzoek, niets meer van zeeroovers bespeurde, keerde de expeditie naar Belang en vervolgens naar Kema en Likoepang terug.

Den 5den April keerde Zr. Ms. stoomschip het Loo van eenen kruistogt naar de eilanden Tijfore en Maijoe te Kema terug. Door den kommanderenden officier werd berigt, dat hij genoemde eilanden, zoo digt mogelijk, had rondgestoomd en een inham van het eiland Tefore, die eene uitmuntende schuilplaats voor roovers zou kunnen opleveren, door gewapende sloepen had doen onderzoeken, zonder eenig spoor van praauwen te hebben ontdekt, noch iets dat kon doen vermoeden, dat die eilanden kort te voren door menschen waren bezocht geweest.

Intusschen waren berigten van Gorontalo ontvangen; waaruit bleek, dat zich weder zeeroovers in de bogt vertoond hadden en wel nabij Malibagoe, bij Tjandjong Karbo, niet ver van Gorontalo.

Twee majoors van Bolang-Oeki hadden op den 15den April nabij Malibagoe eene ontmoeting gehad met eene rooversprauw, die schoenerzeilen benevens eene Hollandsche vlag voerde, en aldus het aanzien van eene gouvernements kruispraauw had.

De Bolang-Oekir's bevonden zich met vier blotto's nabij het strand; doch hadden door tuigaadjes en vlag misleid, geen argwaan in dat vaartuig.

Plotseling echter, toen het vaartuig reeds zeer nabij gekomen was, sprongen een aantal mannen uit hetzelve in eene medegevoerde sampang en maakten jagt op de blotto's, wier bemanning het gevaar, door naar het strand de vlugt te nemen, ter naauwernood ontkwam, hoewel niet geheel ongedeerd, daar twee der vlugtelingen wonden bekwamen.

De roovers verwoestten daarop de blotto's en zetteden koers naar de overzijde van de bogt.

Zr. Ms. stoomschip het Loo verliet den 10den April de reede van Kema, om digt langs de kust van Celebes naar Gorontalo te stoomen en deed den avond van dien dag nog Belang aan.

ZUID- EN OOSTERAFDEELING VAN BORNEO. — Ten vervolge op het voorkomende in ons nummer van 22 Mei jl. kunnen wij thans het onderstaande mededeelen:

De onaangename spanning, die als een gevolg van het eindigen van de poeasa bestond, is geheel verdwenen, en de toestand dezer afdeeling veel verbeterd.

Een 30tal opstandelingen met Goesti Kapitan en Taäl, die de omstreken van Bandjermasin en Marabahan in den laatsten tijd onveilig maakten, hebben zich ter eerstgenoemde plaatse onderworpen en op den koran trouw aan het bestuur gezworen. Een 200 tal dergelijke personen, waaronder eenige hoofden, die veel invloed op de kwaadwilligen uitoefenden, stonden mede gereed om uit de wildernis terug te keeren en den eed van getrouwheid af te leggen. Om evenwel de opstandelingen steeds te toonen, dat het gouvernement den oorlog minder moede is dan zij, is het stoomschip Admiraal van Kinsbergen tusschen de hoofdplaats en Marabahan gelaten, met last om de soengi's te blijven onderzoeken en den vijand achter na te zetten. Men koestert de hoop, dat de afdeeling Kween met hare uitgebreide moerassen binnen kort geheel van muitelingen zal zijn gezuiverd en aldaar voor goed de rust zal terugkeeren.

Dit zal alsdan vermoedelijk gunstig terugwerken op het districht Martapoera, waar de rooverbenden mede spoedig zullen verdwijnen. In dat districkt was in den laatsten tijd niets bijzonders voorgevallen. In de Riam Kiwa kwam de gevlugte bevolking weder langzamerhand terug. Ten einde niet meer door lieden als de zoon van Antasari te worden verontrust, is hun bevolen zich in groote kampongs te vestigen, niet te ver van onze versterkingen.

In de Riam Kanan, alwaar eenigen tijd geleden eene vijandelijke bende onder Kopang voor een groot gedeelte was gedood of gevangen genomen, liep het gerucht, dat de overgeblevenen dier bende eene groote magt zouden bij een roepen om onze post te Mengapan uit wraak aan te vallen. Zonder dat bijzondere voorzorgen werden genomen, is er echter niets te Mengapan voorgevallen; integendeel is men steeds voortgegaan met de roovers hardnekkig te vervolgen, waarbij hadji Matali van groote dienst was. Ook in dit gedeelte der afdeeling gaan de zaken vooruit en bestaat er hoop, dat de Riam Kanan spoedig dezelfde rust zal genieten als de Tanah Laut.

In het district Margasari is niets bijzonders voorgevallen.

Van Amoentay bleven de tijdingen onbelangrijk; de toestand was daar niet veranderd; evenzoo was het gesteld in het Tabalongsche en boven Ringin.

Den 6den Mei zijn van Marabahan gestoomd de twee kolonnes, die tegen Goenoeng Tongka, verblijfplaats van Antasari, zouden ageren; de kolonne Bekompaijers was sterk 21 rangkongs (bijzonder lange djoekongs) en 325 man en stond onder bevel van den 1sten luitenant, civielen gezaghebber van Marabahan, Beeckman, die evenwel niet debarkeren, maar de operatie slechts van uit de Boni zou dirigeren, welke voor de Aijoe-rivier moest blijven liggen. De andere kolonne, die van uit Tamiang Laijang over land zou rukken, werd gecommandeerd door den majoor Schuak en telde behalve 90 man infanterie en 1 mortier, 300 gewapende inwoners van Siong en Pattai.

Men dacht omstreeks den 21sten Mei voor het verblijf van Antasari te wezen. Om hem het ontkomen zooveel mogelijk te beletten zal de Matalat-rivier door den sleeper van Os, aan de monding bewaakt worden. In de boven Kapoeas stonden lieden gereed, om zoo Antasari daarheen vlugtte, te trachten hem in handen te krijgen.

Van de Tanah Laut, Kahaijan, Kapoeas en Zuider-afdeeling bleven de tijdingen gunstig.

Op de kusten van Tanah Laut hadden zich eenige zeeroovers vertoond, die op den 2den Mei de kruisboot no. 59 aan de Satoei-rivier hadden aangevallen, doch na een scherp gevecht waren afgeslagen. De kruisboot bekwam daarbij vier geblesseerden. Den 7den Mei vertoonden dezelfde zeeroovers zich in de nabijheid van Tabanio en Batoe Tongka en roofden acht menschen, terwijl een kampongbewoner in het gevecht sneuvelde. Onmiddelijk werd de Celebes afgezonden waarvan echter nog geene tijdingen zijn gekomen.

De gezondheid der troepen was zoo als vroeger. Alleen zijn onder de officieren vele, die van de vermoeijenissen te lijden hebben.

— Latere berigten tot den 16den Mei melden het volgende.

Om Kandangan werden dagelijks patrouilles uitgezonden, die evenwel geene vijandelijke ontmoetingen meer hadden. Volgens geruchten was de vijand in het oostwaarts gelegen gebergte teruggetrokken en had zich aldaar verspreid, terwijl hij gedurende de omsingeling van Kandangan vele gewonden had bekomen. Om deze plaats, alwaar de bevolking van lieverlede in de kampongs terugkeerde, bleven de opstandelingen nog rondzwerven, die de bevolking veel last aandeden, en de postboden nu en dan aanvielen en op de vlugt dreven. Gedurende de dagen der bedreiging van Kandangan beproefden de opstandelingen ook het volk van Negara door beloften of het inboezemen van vrees tot hunne partij over te halen. De Negarezen werden met eene vernieling van hunne dessa bedreigd, zoo zij niet tot de opstandelingen overliepen, hen aan kruid, lood, geld, vivres, enz. hielpen en Hidaijat als vorst herkenden. De Negarezen sloegen echter de voorstellen des vijands af en antwoordden, dat, zoo de opstandelingen kwamen, zij hen met de wapenen in de hand zouden te gemoet trekken. Zelfs organiseerde het districtshoofd aldaar eene patrouille van 200 man en roeide halfweg Kandangan, alwaar de opstandelingen de rivier versperd hadden, den vijand te gemoet, die echter op hunne nadering verdween. Sedert dien tijd bleven de bedreigingen van den vijand te Negara achterwege, hoewel vermoedelijk nog eenige vijanden zich in de wildernissen van Negara ophouden, om de kans schoon ziende zich op die dessa te wreken.

De communicatie tusschen Negara en Kandangan is door dien uitval weder geopend.

De geruchten, als had eene troep van 200 of 300 opstandelingen zich in het Alleische oostwaarts van Rantowan in eene benting verschanst, behoeven nog bevestiging.

Van de Koeteinezen is nog niets vernomen, zoodat men daaromtrent nog in het onzekere is.

Den 17den Mei zijn de navolgende vaartuigen naar Soerabaija vertrokken: de Admiraal van Kinsbergen, de Bennett, de schoener Rembang en de gewapende barkas der Palembang. Z. M. stoomschip Bali zal deze vaartuigen vergezellen tot het gat van Soerabaija en vervolgens via Pamantjingan (Poeloe Laut) eene reis langs de Oostkust doen en Koetei bezoeken.

(Jav. Court.)

— Men schrijft ons van Bezoeki dd. 26 dezer.

Men herinnert zich voorzeker het berigt van het stranden der stoomboot Kraton, in den nacht van den 29sten Maart, jl. ter reede van Bezoeki. Passagiers en opvarenden ten getale van 27 werden bij die gelegenheid van een wissen dood gered door het manmoedig gedrag van den heer C. C. Smith alhier. Toen geen visscherspraauw het durfde wagen om de ongelukkige schipbreukelingen te redden, begaf Smith zich in de havensloep, worstelde tot 3 malen door de woedende branding heen en bragt allen behouden aan wal.

De Maatschappij tot Nut van het Algemeen besloot dien edelen menschenvriend voor dit heldenfeit een aandenken te geven, bestaande in een gouden horologie met ketting, het eerste voorzien van eene toepasselijke inscriptie.

Dit geschenk werd den heer Smith gisteren avond ten huize van den Resident van den Bossche door de heeren van Eck en van Gennep, directeur en president van de afdeeling Soerabaija aangeboden.

Plegtig, welsprekend en treffend was de toespraak van den heer van Gennep, waarbij ZEd. den heer Smith uit naam der Maatschappij bedankte voor zijn manmoedig gedrag. Geroerd en aangedaan beantwoordde de heer Smith ZEd.'s toespraak, waarop de resident van den Bossche in korte en kernachtige bewoordingen zijne sympathie betuigde voor den edelen werkkring der Maatschappij tot Nut van het Algemeen.

Den vorigen avond hadden de ingezetenen van Bezoeki den heer Smith eene partij aangeboden in den dalem van den regent in de hoop dat de uitreiking van het horologie bij die gelegenheid zou plaats vinden; die hoop werd echter verijdeld, doordien de reis van de heeren van Gennep en van Eck door aanhoudende tegenwinden vertraagd was geworden.

Dit belette echter niet dat deze partij, opgeluisterd door eene talrijke schaar van Bezoekische schoonen, tot laat in den nacht werd voortgezet.

Het mag niet onvermeld blijven dat na de schoone taal van den heer van Gennep en den resident van den Bossche het aanwezig publiek zoo zeer doordrongen is geworden van het edel doel der Maatschappij tot Nut van het Algemeen, dat allen eenparig de eer verzochten, als leden dier instelling te worden opgenomen.

— Men meldt ons van Sumatra's Weskust:

PADANG. — Even als elders bragt men te Padang ook een penningsken ten offer tot leniging der rampen in Nederland en op Java; hieronder mogen wel genoemd worden de belanglooze pogingen door Concerten en komedies; de kolekte onder kinderen op scholen; de giften van Inlanders en Chinezen. Mogen deze giften eenigzins vergoeden, wat te vergoeden is! —

Gedurende de maand April werden er van tijd tot tijd aardbevingen gevoeld, die minder hevig dan langdurig waren. De bevolking beweert, dat er voorspellingen gedaan zijn en men nog lang niet aan het einde dier natuurtooneelen is, dat nog vele zwaarderen zullen volgen. De priesters spelen hier een hoofdrol in en hunne bezwering zoude misschien gereeder ingang vinden, indien zij geen krachtigen tegenstand vonden in het Europeesch element.

Drukkende warmte, afgewisseld door koude winden, gaven de grootste verscheidenheid aan de temperatuur. 't Gevolg daarvan werd dan ook, dat er velen aan hevige verkoudheid leden. De aanhoudende warmte bedekt de groote wegen als met asch; de stof dringt bijna overal in door; hetwelk aanleiding gaf tot oogontsteking, waaraan men thans vele lijders vindt.

't Is te bejammeren, dat men overal op de hoofdplaats bij zulk een drooge luchtgesteldheid geene maatregelen neemt, om of de bewoners te verpligten den grooten weg langs hun

erf te begieten, òf hiervoor de kettinggangers te bezigen, die te dezer plaatse een vrij lui en gemakkelijk leven leiden.

Mogt dit echter, 't zij voor den een 't zij voor den ander iets te drukkend zijn, waarom dan geen gebruik gemaakt van de vele uitvindingen uit den laatsten tijd tot begieting der wegen?

Padang is een groote Engelsche tuin, die even weinig kostbaar als de wandelpaden in 't bosch van Boulogne zouden te begieten zijn en die men dus zonder gevaar te loopen van òf huidziekte door stof op te doen, zou kunnen blijven bewandelen.

Den 17den April hadden de bewoners om den vuurberg de Merapi, een allerprachtigst gezigt. Vroeg in den morgen, terwijl de nevelen nog den voet des bergs bedekten, en het blaauw azuur door den frisschen morgenwind nog te zuiverder uitkwam, steeg er statig een zwarte rookkolom honderden ellen boven den top van uit den krater des vulkaans op; de kolom beschreef een vrij grooten omtrek en eindigde met *en panache*, rook en nevelen smolten zamen en losten zich verder in 't luchtruim op.

De laatste berigten 6 Mei vermelden 't voortdurend en zwaar stoomen van de „Merapi."

Verder had er in het Priamansche een hevige bandjir plaats, verscheidene wegen werden beschadigd, zoodat de communicatie, zoo benoodigd voor den koffij-afvoer, gestremd werd. Bruggen werden weggeslagen, boomen ontworteld, bamboestoelen met den stroom weggevoerd. Slechts één man verloor hierbij 't leven.

De chef van den waterstaat, residerende te Padang, ontving den last onmiddelijk in persoon de zaak op te nemen en zoo spoedig mogelijk 't noodige te laten verrigten; een en ander daar bijna geene stagnatie in het verkeer heeft plaats gegrepen.

Priaman heeft eene vrij goede, maar opene reede. Met uitzondering van eenige zoutschepen, komen hier geene groote bodems ten anker. 't Is willigt hierom, dat men nimmer op hoog noodige verbeteringen heeft aangedrongen. Priaman is de afvoerplaats van de koffij-productie; van uit de Padangsche Bovenlanden wordt dit artikel hier onophoudelijk aangevoerd; om even spoedig in praauwen, van kleiner en grooter meting naar Padang te worden afgescheept. Met de meeste zorg voor de koffij wordt die afvoer bewerkstelligd; doch hoe staat het nu met de inscheping van dit winst-gevende product? aller treurigst! De koffij wordt picol voor picol naar de laadboot gedragen, dikwijls zóó, dat zij ondanks alle voorzorgen hier nat binnen komt; de aanhoudende deiningen van het water, de vrij sterke branding bijna overal langs de Westkust, is hiervan oorzaak, en dit kan door den koelie niet voorkomen worden.

Zou hierin niet te voorzien zijn, door een beweegbaar hoofd met rails dat bij hoogen waterstand, strandwaarts opgetrokken kon worden en dat men tijdens het laden der koffij zoo ver vooruit moest kunnen brengen, dat elke laadboot er tegen aan of naast kon liggen, zoodat de koelie van uit de hoogte zijn last slechts had te laten vallen!

Er is eene opname gedaan in 1859 om hier door zamentrekking der karongs een flinke baai te vormen, doch dat werk vereischt veel tijd, veel moeite, en nog veel meer geld; honderd duizenden zouden hier aan ten koste moeten gelegd worden. Welligt zonder réussite.

Dagelijksche behoefte vereischt onmiddelijke voorziening!

Welligt kunnen werktuigkundigen een eenvoudigen toestel aangeven, om in dit groot gebrek ten spoedigste te voorzien.

De voorkoming van schade aan de koffij zal die uitgaven ruimschoots dekken.

— Men meldt ons nog van Sumatra's Westkust: Laatste berigten van Singkel, 20 *April* 1861.

Zie hier de woorden van een geacht ooggetuige:

Wij zijn, ofschoon nog geheel door water omringd, Gode zij dank, nog vrij welvarende; ook de gezondheidstoestand van het detachement en der bevolking is zéér bevredigend.

Sedert 't begin dezer maand is men bezig met het schoonmaken en aplaneren van het nieuwe terrein aan den overkant van de Singkelsche rivier in de Niasser kampong Teting: gebrek aan handen maakt, dat het werk slechts langzaam vordert. Wel heeft men pogingen gedaan bij een paar Radjas in de onafhankelijke bovenlanden van Singkel, om een handje te helpen, doch die hulp wordt nog steeds ingewacht.

Temporaire gebouwtjes worden voor 't civiel personeel aan den oever gezet.

De aardbevingen zijn tegenwoordig aan de orde van den dag, men staat verwonderd als er één dag voorbij gaat, zonder die beweging te hebben opgemerkt. De grond is zoodanig gezakt, dat 't water niet meer van de erven afloopt. Singkel is tegenwoordig een Venetie in miniatuur, met dat onderscheid evenwel, dat men hier in stede van mooije gondels, slechts vuile, halfvergane sampangs aantreft.

— Men meldt ons van Sumatra's Westkust:

Padang 11 Mei 1861. Nog steeds blijft de warmte aanhouden. Hoegenaamd geene verandering in de weêrsgesteldheid.

Gisteren avond werden onze ingezetenen verontrust door 't slaan op de taboe. Men dacht in 't eerst dat er brand zou zijn doch gelukkig was dat niet het geval. Bij zulk eene droogte zou de schade onberekenbaar kunnen worden daar er bijna overal gebrek aan water op de erven begint te ontstaan.

Er had echter een ongeval plaats gehad van meer ontzettenden aard: een niasser, gewoon om in den vooravond warm brood voor een der broodbakkers, uit te venten, onder 't onophoudelijk gezang van: rotti panné! wordt op een weinig bewoond wegje door een paar soldaten aangevallen. Zij ontrukken hem zijn broodzak, geven hem een kap langs 't hoofd, zoo dat hij 't oor verliest, werpen 't brood uit den zak, en snellen met de weinige stuivers voort.

Op 't gerucht en gekerm van den man schiet men toe; de taboe laat zich hooren, en men speurt de roovers op.

Volgens verklaring van den ongelukkigen Niasser, waren 't soldaten geweest. Dadelijk wordt bij de bataillons last gegeven dat er visitatie moest plaats hebben naar de sabels, enz. der binnenkomende militairen. Dit werkte goed en had het gevolg, dat men heden morgen bij den militairen kommandant een dier draagbare wapenen heeft ingeleverd, waarvan de kenteekenen doen vermoeden, dat dit wanbedrijf door een flankeur is geschied.

Waarom dragen de manschappen der verschillende corpsen zoo wel Europeanen als Javanen thans weer wapenen? Geschiedt zulks in tijden van oorlog, dan is 't wat anders, maar er bestaat hoegenaamd geene behoefte aan in vredestijd, en vooral niet in een garnizoen, als dit te Padang is. Dit wapen leidt tot driestheid en overmoed. Voor men die wapenen droeg, hoorde men bijna nooit van geweldenarijen.

Sedert eenigen tijd gevoelt zich de Gouverneur dezer kust ongesteld. Die ongesteldheid heeft ZHEdG. doen besluiten zich tijdelijk alle inspanning te ontzeggen, het bestuur is dan ook opgedragen aan den resident van de Padangsche Bovenlanden. (*Oostpost*).

— Voor een korten tijd werd in Modjoagong een tijger gevangen, op eene geheel ongewone wijze. — In de dessa Modjoagong op eene kleine hoogte gelegen, is slechts een put, die de bevolking vooral tot badplaats dient, op weinige schreden daarvan is een pagger en eene kleine omheining, waarin zich de nimphen der dessa het genoegen van een bad gunnen. Vlak bij de put staat een huis. — De bewoners gewoon meermalen 's nachts een bezoek van tijgers te ontvangen, werden op een' zekeren nacht door een ongewoon gehuil gewekt. — De reden daarvan onderzoekende, merkten zij dat een tijger in de put gevallen was en minstens één andere achter de pagger de noodkreten van den gevangene beanwoordde.

Spoedig liepen de bewoners met licht naar buiten, wierpen eene sasak over de niet diepe put en wentelden daarop een paar rijstblokken. — Alzoo was die vriendelijke bezoeker heel aardig gevangen. — Drie dagen bragt hij daarin door, toen men pas eene inrigting in gereedheid had, om het uitklimmen gemakkelijk te maken en tevens te vangen. — Dat gelukte volkomen en levend werd hij te Modjokerto aangebragt. — Zoo als men wil heeft hij daar in een gevecht in eene omheide ruimte zijne laatste grimmigheid getoond. — Zou het gezigt van het baden der Modjoagongsche nimphen hem zoo verward hebben, dat hij in eene open put geloopen is? Het is ten minsten moeijelijk er eene waarschijnlijke reden voor te vinden.

Soerabaija. — Aangenaam is het ons te kunnen mededeelen, dat het dezer dagen den schout O.— gelukt is om in de dessa Tambangan Japoero (Grissee) aan de Solo rivier gelegen, in persoon den Djoeroemoedie te arresteren, die in Junij van het vorige jaar, de koffij bestemd voor het Ned. schip President Plate, ontvreemd en de praauw heeft in zee laten drijven, na vooraf den hem medegegeven bootsman van dat schip getracht te hebben van het leven te berooven. Bij deze gevangeneming is een der oppassers ligt gewond geworden. (*J. C.*)

Vertrek van de Landmail

op MAANDAG 10 Junij, des avonds ten 6 ure, bezorging der Brieven tegen 4 ure.

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 30*sten Mei tot en met den* 6*den Junij* 1861.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. schoener Kiem Soen Bie, kapt. *Oen Bian Tjoan.*

24½ pik. galnoten, 8 martevanen, 6 pak. meubelen, 1 kt. glaswerk, 1 kt. zadels, ½ pijp. en 13 kn. wijn, 7 pik. koper, 1 pik. spijkers, 32 pik. staal, 1 ps. staalpan, 2 pik. medicijnen, 1000 ps. huiden, 35 pik. benzoin, 80 pik. damar, 100 pik. peper, 7 bn. kat. garen en 8½ pik. lood, *Order.*

Van Palembang over Batavia met de Ned. Ind. schoener de Haai, kapitein *Tjia Tjing King.*

Lading van Palembang.

78½ pik. koperwerk en 28½ pik. damar, *Order.*

Lading van Batavia.

250 pik. ijzer, 10 vs. staal, 2 kn. bladkoper, 13 kn. rozijnen, 6 kn. rozen-water, 5 bn. kasoemba, 10,825 ps. ledige zakken, 11 kn. mousseline de laine, 6 doz. stoelen, 90 pik. medicijnen en 1 kt. houtwerk, *Order.*

Van Padang met de Ned. Ind. brik Lina, kapt. *J. W. Steevensz.*

2121 pik. rijst, 447 pik. benzoin, 50 pik. peper, 8 pik. triepang, 1 pik. was, 50 pik. kassia, 16 pik. sagoe, 4/100 pik. kamfer, 3 kn. medicijnen, 10 st. offer-papier, en 2 pik. buffelpeezen, *Tan Tjong Toen.*

Van Singapoer over Cheribon met de Ned. Ind. bark Yoe Yoeserin, kapt. *Said Abdullu Alkaf.*

Lading van Singapoer.

4 bn. en 3 kn. lijnwaden, *Order.*

Lading van Cheribon.

20 kn. en 1 pak lijnwaden, 1 pak mutsen, 300 fl. reukwerk en 1500 ps. zilveren munt, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapitein *S. van Hulstijn.*

2 bn. laken, 43 vn., 7 kn. en 18 mand. bier, 150 pik. gedr. visch, 1 kt. glaswerk, 28 kn. en 6 vs. provisien, 44 kn. en 8 mandj. diverse dranken, 1 kt. leder, 1 kt. zijde, 200 ks. cognac, 10 bn. zakken, 29 kn. wijn, 1 kt. drukletters, 3 kn. kramerijen, 84 ps. varkens, 16 vn. meel, 1 kt. medicijnen, 2 kn. kettingen, 1 kt. kruid, 34 pik. was, 302 col. diverse lijnwaden en andere diverse goederen, *Order.*

22 kn. manufacturen, *Order.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

Van Palembang over Cheribon met de Ned. Ind. schoener Mabrook, kapitein *Said Achmat Madehie.*

Lading van Palembang.

16 pik. benzoin en 40 stellen houtwerk, *Order.*)

Lading van Cheribon.

5 pik. was en 22 corg. mutsen, *Order.*

Van Riouw viâ Cheribon met de Ned. Ind. bark Hab Goan, kapt. *The Tjioe.*

969 pik. gambeer en 30 pik. tingie-basten, *Order.*

Van Nederland over Tagal met het Ned. schip Johannes Hendrikus Ferdinand, kapt. *G. H. Lodewijks.*

3 col. manufacturen, 50 vs. boter, 100 st. hammen, 50 keld. genever, 100 vs. en 5 kn. haring, 75 col. provisien, 21 col. touwwerk en 29 rollen zeildoek, *Gezagvoerder.*

UITVOER.

Naar Nederland met het Ned. schip Christina Helena, kapitein *C. Tjebbes.*

6378 pik. rijst, *N. H. M.*

Naar Nederland viâ Pekalongan met de Ned. bark Alexander, kapitein *A. Dekker.*

771 pik. suiker, 26,399¾ ℔ indigo en 25 pik. rotting, *N. H. M.*

Naar Kottee met de Ned. Ind. schoener Sumatra, kapt. *Mohamat Alie.*

600 pik. rijst, 3 pik. poeder-suiker, 18 kod. matten, 9½ kod. Java tabak, 14 pik. dadels, 30 kod. ijzerwerk, 7 kod. Java gebt. kains, 12 pik. koperwerk, 100 ps. goudentientjes en 3000 ps. zilveren munt, *Hadjie Djoeniet.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Wilhelmina Cox, kapitein *H. F. Reisiger.*

991 st. balken, 414 st. dolken, 1619 st. glondongs, 1094 st. ribben en 15 st. dood-kist-planken, *Dorrepaal & Co.*

28 st. zijden goederen en 59 st. lijnwaden, *Liem Goan Sioe.*

Naar Riouw en Cheribon met de Ned. Ind. bark Hoksing, kapt. *Oeij Sioe Tjing.*

224 pik. rijst en 10,800 ps. zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. schoener Ardjoeno, kapt. *Sariedjo.*

48 ledige vaten en 3000 ps. zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Naar Batavia met de Ned, Ind. schoener Kiem Soenbie, kapt. *Oen Bian Tjoan.*

1 koijangs sandel-hout, *Goei King San.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

2 kn. aardewerk, 2 kn. boeken, 1 ks. barometer, 5 collies meubelen, 2 kn. en 2 koffers photographie-toestellen, 4 kn. diversen en 1 krdj. tuigen, *Wermuth & Co.*

100 ks. provisien, *J. Hijmans.*

1 kt. slendangs, *M. A. Jasper.*

8 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

Datum.		Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.
Mei.	30	Ned. Ind.	Stoomschip	Makasser	W. A. J. Kuller	Batavia.	29 Mei.
Junij.	1	„	„	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	„	23 „
„	1	„	Schoener	Berkatool Adjelan, thans hern. Kiem Som Bie	Oen Bian Tjoan	„	24 „
„	1	„	„	de Haai	Tjia Tjing King	„	27 „
„	1	„	Bark	Yoeserin	Said Abdulla Bin Aloei Alkaf	Cheribon.	22 „
„	1	„	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia.	31 „
„	2	„	Brik	Lina	J. W. Steevensz	Padang.	2 „
„	3	„	Schoener	Mabrook	Said Achmat Madehi	Palembang.	31 „
„	3	Ned.	Bark	Alexander	A. Dekker	Soerabaija.	29 „
„	4	„	„	Clio	J. O. Wijnmalen	Passarocang.	26 „
„	5	Engels.	Schip	Miletus	J. M. Dowall	Soerabaija.	28 „

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.		Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	31	Ned. Ind.	Bark	Ellen	T. A. P. Wentholt	Batavia.
„	31	Ned.	„	Adrianno Petronella	J. K. Annokkee	Nederland.
Junij	1	Ned. Ind.	Stoomschip	Macassar	W. A. J. Kuller	Soerabaija.
„	2	Ned.	Schip	Christina Helena	C. Tjebbes	Nederland.
„	2	Ned. Ind.	Stoomschip	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija.
„	3	„	„	Oenarang	S. van Hulstijn	„
„	5	„	Bark	Wilhelmina Cox	F. H. Reisiger	Batavia.
„	6	„	„	Hok Sing	Oeij Sioe Tjing	Cheribon.
„	6	„	Schoener	Sumatra	Mohamat Alie	Kottee.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Last.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Ned.	Bark	Staatsraad van der Houwen.	308	E. Heijmeriks	Nederland	Jacobson & Co.
„	„	Batavier	332	E. H. Pfeiffer	„	C. Damnitz & Co.
„	„	Clio	236	J. O. Wijnmalen	„	Dorrepaal & Co.
„	„	Johannes Hendrikus		G. H. Lodewijks	„	„
Eng.	Schip	Ferdinand Miletus	373½	J. Mc. Dowall		„
Hamb.	Bark	President Turrer	130	Reijnardt	China	Gezagvoerder.
Ned. Ind.	„	Djadul Hair	94	Sech Achmat Bin Moh. Basbai.		„
„	„	Kiem Tiang Taij	96	Kwee Gitjoen	Riouw	„
„	Brik	Lina	128½	J. W. Steevensz		„
„	Schoener	de Haai	25	Tjia Tjing Sing		„
„	Bark	Yoeserin	199	Said Abdulla Alkaf	Singapoer	„
„	Schoener	Mabroek	73	Said Achmat Madehie		„
„	Bark	Hab Goan		The Tjioe		„

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.